د زړه وینا

د

ګل پاچا «الفت»

Ketabton.com

اشعار

د الفت ویب پاڼه www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دې کتاب کښې ځينې اشعار لکه:

ښکلا او هنر- د صلح نړۍ
مينه او دوستی-صلح کل
د بشردوستۍ او بين المللي ملګرتيا، دجهاني اتفاق او اتحاد دصلح اوګډ ژوند تلقين کوي او ديوه عالي فکر او جهان بين نظرپه پيداکولوکښې ښه اغيزه لري.
ښائي چه دا راز اشعار په پښتوادب کښې ډېر لږوي او ديوه ادبي تحول دآغاز بسم الله ورته وويلی شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګرانه الفته!

ستاسو ديوان ماوکوت، هغه مخکښې چاپ شوي شعرونه مو خو د غوره اشعارو په نامه نشر شوي دي، دا پاتې شعرونه مو چه اوس راټول شوی دا به په څه نامه شایع کېږي؟ دا ګوندې غوره اشعارنه دي؟

نه! تبعیض مه کوه! غاړه به دې بنده شي.

زما په نظر ستا ټول شعرونه غوره دي، ستا ټول خيالونه ژور اوفکرونه لوړدي، ماته ستا ټولې خبرې ښې ښکاري.

رښتیا! وایي ته خو خبرې نه کوې ته چه داسې ښه شعرونه ویلای شې ولې به خبرې کوې.

ستا شعرونه او ستا نثرونه خو ستا خبرې دي چه د چاپ په برکت هرچاته رسي اوهر څوک پکښې د خپل زړه خبرې اوري.

نو ګویا ته ډېرو خلکو سره ډېره موده او هروخت خبرې کوې.

سید شمس الدین مجروح

دحمل ۲۵- ۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

هر گویندۀ حقیقی را ارمغانیست که بدیگران هدیه میکند.
این ارمغان تنها پیرایۀ حروف و کلمات نیست، جستجوی زیبائی در بازی لفظ و صنا یع فریبنده نیست، آهنگ و قافیه نیست ایهام و ادماج نیست، این ارمغان پیام است.
پیام شاعر بدلهای مردم، به اندیشه وتخیل مردم بذوق و عواطف مردم، نه تنها به کسانی که در قلمروی محدود بسر میرند و در یک روز گار زندگانی دارند.
بلکه در هر جا که دل دردمندی می طپد، و در هر روزگارکه مردم تشنۀ مردمی و مشتاق پرورش عواطف انسانی میباشند.
الفت شاعر بزرگوار و دوست دیرین من ازگویندگانی است که این پیام را در کلمات عذب وجان بخش، بما ارمغان کرده و بگفتۀ خودش آنچه را دانشمندان دیگر، در ژرفای چاه فلسفه تعمق مینمایند وی در ماورای ابر های خیال، در سراپردۀ آسمان دل، در سرادق جهان جان جستجوکرده است.
و اکنون استعداد فطری وی پیام خود رابعنوانهای- چراغ زندگی، زیبائی وهنر، .خاک وطن، صلح، دوستی، سپین غر، دهقانی، بهار و خزان، حا ل، عاقبت، امید، دلهای زخمی، پرواز باز، سرنگونی رایت استعمار، طلوع خورشید، آزادی،و........ در دسترس استفاده گذاشته است.
اگراین قضیه صادق باشد که فضیلت را باید برای فضلیت جست پس این اندیشه های نغز و پیام بشري، کافیست که حضرت الفت را بآوردن وپروردن آن تهنیت گوئیم.

دلو ۱۳۴۰

خلیلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت وینا

د الفت د ویناوو دغه مجموعه ما پداسې حا ل کې ولېدله چی د ښاغلی سید محمدایشان الحسینی الافغانی په ښکلی خط لیکلې سوې وه.
دلته دوو تنو هنرمنانو د خپل هنر پیاوړتوب ښکاره کړی دی. ښاغلی حسینی د نستعلیق د هنر ښکلا، او ښاغلی الفت د وینا او شعر ښکلا.
دوو تنو پخو او پیاوړو هنرمنانو لاس سره یو کړی ، او دغه ښکلې اوګلالۍ مجموعه ئې تخلیق کړې ده!
دلته دوه هنره سره یو ځای سوی دی، د انساني استعداد دوو برېښناو ځلاکړې ده دوو قلمو خپل مهارت او ښکولو نه انحورکړې ده، ښکلې وینا په ښه خط لیکنه زمونږ د اسلافو ښکلۍ میراث دی، او خوښ یم چې دا مجموعه د دغو دوو لرغونو هنرو، یو بشپړ اوکامل مظهر وینم.
ښکلا او جمال په کائناتو کې مختلف مظاهر لري، که د وینا په معنوي اولفظي سمون او جوړښت کې ځان ښکاره کړی، نو لکه د الفت شعر داسې خوږ او خونده ور او جذاب سي خو که د تورو اوکلماتو په ظاهري لیکنی او انځور کړنی کې ظهور اوتجلاو کړي، نو لکه د ښاغلی حسینی غوندې ښکلی او زړه وړونکی خط سي.
دا دواړه نفیس هنرونه دي، د دواړو د الهام سر چینه یوه ده، او هرکله چې له فیاض منبعه د جمال تجلیات ځلېږي، او خپرېږی، نو په کائناتو کې آرت اوصنعت او جمیل فنون روزی. شعر اوښکلی خط، د دې جمالی فعل او انفعا ل دوه کښلی مظاهر دی.
د ښاغلی حسینی دغه جمال آفرینی خو زمونږ د وطن د یوه پیاوړی خطاط مرحوم جناب مغفورسید عطا محمد شاه قندهاري د هنري مکتب یوه مغتنمه نمونه ده چې د پښتنو د فنان ذوق نمایندګی کوی.
اما د الفت وینا!
دلته هم د ښکارندوی د وینا ټینګار اوصلابت، د خوشحال خان د کلام سلاست او مهابت او د رحمان بابا رقت او د زړه درد ګرده ښکاري، دلته صنعت او جمال په مختلفو جولوکې نڅاکوي، دلته د قندهاری سید روح د خوشحال او رحمان سره لاس ترغاړه ګرزی!
زما د الفت تر منظومې وینا، د ده منثورې ټوټې خوښې دي. دی شاعر اوفنان دئ!
د ده نثر هم شعر دی! خو نظم ئې هم هغسې خوند، هغسې ښکلا، او هغه جمال لري.
دی د خاصو خاصو افکارو په پروربنت او تصویر کې استاد دی، نوی نوی نکات پیداکوي د ژوند انه عمیقو اسرارو ته ملتفت دی، د طبیعت بسیط اوپلن ډګر د ده د مطالعې او غایر نظر جولانګاه ده!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت په وینا کې د نوی دنیا د نوی فکراو مدني تحولاتو اغېزې ښه ښکاري، خو دی د کنړ د ځنډو د پښتنو په کوډغلو هم ورننوزی، د خپل قوم په دردونو ځان خبروي له لغړ دهقانه سره د پټې پر پوله کښېني او په داسې وینا ځنې ږغېږی، چې هغه له الفته دکه وی! د زړه له درده حکایت کوی، اوهغه څه وايي چې نو رخلق یې نسي ویلای.

نو زه پر دغوپاڼو (دالفت وینا) نوم ږدم.

داځکه چې:

زه په دې اشعاروکې د الفت اومحبت تجلیات وینم.

رنګینه شعر مې مه بوله خبری:

دا روان ځما د زړه د وینو رود دی.

کابل. جمال مینه. د اسد څورلسمه ۱۳۴۱

عبد الحی حبیبی

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الفت اشعار

چه د پښتو ټولنې له خوا ماته د نظرئې دپاره راکړی شوی وو، ماوکتل، په دې مجموعه کښې نوی آثار او څه پخوانی غوره اشعار را غونډ شوی دی.

اشعار عموماً دوه جنبې لري:- یوه ئې د ژوند او بله ئې د خوند ده، د ژوند پلو ئې حکمت او د خوند پلو ئې کیفیت دی.ژوند بې خونده کیدی شی، خو خوندبې ژونده نشي کیدای!

مګر د شعر کمال دادي چه حکمت او لذت دواړه پکښې واغږ ل شی.

د الفت په غوره اشعارو کښې د کیفیت پله درنه ده، اوپه نورو اشعارو کښې ئې دحکمت پلو ډېرکوښښ شوی دی.

زما په عقیده که شاعر د خپلو خوندورو اشعارو تکرار لازم وبولي نو څه دباک خبره خو به نه وی! د دنیا ټولې مشهورې ژبې د لیکوالو او شاعرانو د قلم په قوت لوړ معیار ته رسیدلي دي. شعر باید د ژبې له پلوه د فصاحت اوبلاغت لرونکی وی چه د ژبې ادبي معیاراوچت کړی شی. او دمعنی له پلوه باید د څه داسې الهاماتو درلودونکی وی چه د عصر اوزمانی پیغام ورته ویل کېدی او د قوم د فکر د تنویر او د ذهني تربیت موجب ګرځېدی شي! د ښاغلی الفت په شعر کښې دغه مزایا لیدل کېږي. په تېر وختونو کښې چه چا د الفت صاحب اشعارلوستی دی بې تاثیره ترې نه دي پاته شوی، اوپه پشتنی جامعه اونوره نړی کښې ئې ښه شهرت حاصل کړی دی، پښتو ژبه د پخو شاعرانو کلام او دیوانونو ته زیاته اړتیا لري ځکه چه د ژبې او شعرنسبت یو تر بله داسې دی لکه د بدن اوساه تعلق، نو زه په خپل نوبت د الفت صاحب اوداسې نورو شعراؤ د کلام د مجموعو د نشراو چاپ طرفداریم.او د پښتانه جامعې د پاره یې ګټورکاربولم.

۲۸ د حوت ۱۲۴۰ قیام الدین (خادم)

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه منه

د وطن له مشهور اومنلي خطاط ښاغلی سیدمحمد ایشان الحسینی الافغانی څخه ډېر خوښ یم چه زما دغه اشعار يې پخپل ښکلی خط صورتاً داسې ښایسته کړل چه د نظر د خاوندانو نظرجلبوي او د هر چاسترګې پرې خوږېږي.

هماغسې چه یو شعر د ښه آواز په برکت او د موسیقی په ملتیا بل کیف او اثرپیداکوي ښه خط هم د شعرښکلا او رڼا ډېره زیاتوي.

کله چه یو هنر له بل سره مل شي او یو ښایست په بل کښې حل شي نو هغه څه ترېنه جوړشي چه سترګې ئې په لیدو، غوږونه يې په اوریدو او زړونه یې په مینه اومحبت نه مړېږي.

که چېرې یوه ډېره ښکلې سندرغاړې چه له ډېرښه صورت سره ډېرښه آواز او د موسیقی هنر هم ولري او یوښه شعرپه مجلس کښې په ساز او سرودکښې ووايي یقیناً بې اغیزه څو چنده کېږي.

ښه شعر په ښه خط همدغسې وګڼه.

ښائي چه د دې کتاب ځینې اشعار هم داسې وي چه له حسن خط سره د لفظ اومعنا حسن هم ولري او نورٌعلٰی نورٍ ورته وویلی شو.

د دې اشعارو په چاپولوکښې دپوهنی دتجارتي مطبعې د ښاغلی رئیس او د طباعتي مدیر او نورو کارکوونکو حسن قبول او ښه مرسته هم د تشکر وړ ده ځکه چه په ډېر لنډ اوتنګ وخت کښې ئې د دغه کتاب چاپول په خوښی ومنل اوله ډېر ژر چاپولو سره ئې دښه چاپولو ډاډ هم راکړ.

د پښتو ټولنې د ښاغلو غړو او مسلکی مجلس ښه نظرچه د دې اشعارو د چاپولو په تصویب کښې يې ښکاره کړ د ډېر قدر وړدي ځکه چه بې د دوی له نظریو او منښت څخه دا کتاب د پښتو ټولنې له خوا نشو چاپېدلی.

د دې کتاب لیکل په ښه خطاط او بیایې په آفسېټ چاپول د مسلکی مجلس د تصویب او د واکمنې جرګې دمنظورۍ برکت دي چه زه ورته په درنه سترګه ګورم.

ګل پاچا (الفت) د زمری ۱۵ مه

۱۳۴۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

سرلیک | مخ

شاعر........ 1
ښکلا او هنر........ 1
د صلح نړۍ........ 3
مینه او دوستي........ 5
صلح کل........ 7
ابتکار........ 7
ژوند........ 8
د مونږ د سفر یوه خاطره........ 9
دهقاني........ 10
د وطن محبت........ 11
د وطن پالنه........ 12
ګرانه وطنه!........ 13
د وطن خاوره........ 15
سپین غر........ 16
په باغ کښي........ 18
آزادي........ 20
د زړه شکوه........ 21
د ژوند ډیوه........ 21
پسرلي راغلی........ 23
د بهار فیض........ 24
د خزان سندره........ 25
د مني خاطره........ 26
په وربل باندي ګرد........ 27
د حسن جلوه........ 28
ملت او مملکت........ 28
لوی افتخار........ 30
ویده ګوجر........ 32
ناخاپي کاڼی........ 33
تنګي او وریا........ 37
عاقبت........ 38
زما حال........ 39
د امید رڼا........ 40
لمره!........ 40

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن ترانه 42
دافغان ترانه 43
ديووالی ترانه 45
دمعارف ترانه 45
استعمارچيان 47
علم او معنا 47
دپلار توره 48
نه ځي 49
ښکاري باز 50
زخمي زړه(۱) 52
دشاعرنظر 59
څه گورم 60
غريب ماشوم 61
خوارحسن 62
همدردي 63
حسن اونظر 64
بېړای 65
ماشوم 66
غزل 67
دنازمېرمنې 67
په ليلی پسې ځم 69
خومره به ښه وی 69
څه يم 71
زما گناه 71
زما خوب 72
انسان 73
څه جوړشوه؟ 75
عدالت 76
دوه ماموران 77
دحق جذبه 79
خاورې اوگردونه 79
علم اوپوهه 82
سرپيتوب 82
همدردي 83
سياست 83
بې قدري 83

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمركراسي.. 84
دروح اطمينان 84
صبر.. 84
ددنيا قانون... 85
يوسف اوزليخا.. 85
فكراومينه 86
آشنايي 86
فكراو كار.. 86
بې خبري... 87
علت اوسبب... 87
دهقانه 88
شعر 88
مات كوډړى 88
خوشحالي 89
تور او سپين... 89
شعراو حكمت... 91
سپين او تور ديوان... 91
حقيقت... 92
ثواب 93
دشاعرشعار.. 93
دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې...أ

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

شاعر

څه رندي اوڅه شورڅه مستي　　څه بلبل غوندې ګل پرستي
دعشق اورباندې سوی ستي　　دشاعر ده همدغه هستي

لکه ګل جګرخون او خندان　　دبهار په وږمه پرېشان
په وربل په کاکل دجانان　　لکه تاج وي په سر، سرګردان

نرم زړه دعيسی خوښوي　　خوفرعون اوقارون غرقوي
دنمرودتېول بتان ماتوي　　دښايست بت ته سرټېټوي

له هرقيده آزاد زنداني　　دعشق غم ګڼي تاج سلطاني
ورسره شامدام حيراني　　سرکښې فکراوخيال جهاني

نه يې يارچېرې شته نه ريبار　　خو آرزو ورسره دديدار
خدای خبرڅوک راځي په دې لار　　لري ډېرنامعلوم انتظار

ښکلا او هنر

په هرځای کښې په هرچاکښې چې ښکلاوي
ديورپ دافريقې که داسياوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنظرخاوندپه مينه ورته ګوري

مسلمان وي اوكه ګبركه ترساوي
دلته فرق دامريكې اود روس نشته

ښكلى ښه دى كه دهرسرددنيا وي
ذوق اومينه خداى آزاده پيداكړي

شاعران له قيداوشرطه بې پرواوي
پټنګان ورسره عشق لري هرګوره

دډيوې ځا ى كه مسجد كه كليسا وي
ښه آهنګ چې په هرسازكښې و ي موزون د ى

كه رباب و ي كه شپيلۍ و ي كه داريا و ي
ننداروتماشوته به ورځمه

دهرچاپه ساز چې ښكلى په ګډاوي
چې په هره ژبه وي ښه شعرښه دى

كه زما وي كه دتاكه دبل چاوي
ښه تابلودهنرمن خوښوي هرڅوك

كه دچين وي كه دهندكه دبرماوي
په الفاظوكښې وي ډېراختلافونه

يوله بله متفق اهل معنا وي
ددوستۍ كوركښې دتوراوسپين فرق نشته

په هرچاكښې چې وي مينه خوښ زما وي
په سپين مخ چې تورې زلفې راخورې شي

دښايست دډيوې لاښوې تجلا وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورله سپین سره ښه ښکاري سپین له توره
څه به ښه وي چې یوبل سره پخلاوي

دهنرصنعت اوحسن په عالم کښې
هریوګل چې په هر رنګ کښې وي زیباوي
ښکلی مخ له هرې خواچې راښکاره شي
د الفت سترګولیدلی لاپخوا وي

دصلح نړۍ

هغه ورځ به بختوره وي هرګوره
چې دسپینو زړونه تورنه وي له توره
کرکه نه وي یوله بله محبت وي
ورورولی صلح صفاوي ښه نیت وي
مرورخلق یوبل سره پخلا شي
نه چې غوښه اوچاړه هغه او داشي
بشري دوستي قایمه په جهان وي
خوښ په صلح هم کافرهم مسلمان وي
نژادي توپیرهېڅ نه وي په دنیاکښې
نه په شرق اونه په غرب نه امریکاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

استقلال منلى حق دهرملت وي
خوقايم په ملتوكښې اخوت وي

داخورنګه ساز آواز دهېوادونو
شي يوه اركسترا د ولسونو

دګېژونداصل واساس اصلي منظوروي
جهاني عدل وانصاف صحيح دستور وي

هرملت په هرنظركښې وي ښاغلى
كه په هررنګ وآيين كښې وي راغلى

سرېتوب وي محترم په هرلباس كښې
په زري جاموكښې وي كه په كرباس كښې

داسې وساتي هرخوک خپل مسلكونه
چې ونكړي يوله بل سره جنګونه

ټول جهان ددوستۍ كوروي سرترسره
دجنګ ويره شي له زړونونه بهره

زورترلى وي دصلح په قانون
مهارشوى مست اوښان وي دجنون

تويول دوينوشرم او پېغوروي
شرمنده ذليل سرټيټى ظلم زوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنګ شي هرچېرته دصلح بیرغونه
شي په سمه لارروان سیاستونه

دانسان زړګی له جنګ اوجګړې تورشي
توره ماته شي اوجوړورنه څه نورشي

خوله نه وي علامه دخجالت
په خدمت خولې کېدل وي شرافت

یوله بله محبت مهرباني وي
د „الفت“ هیله اوفکر جهاني وي

زه له تاځني څاریږم ته له مانه
که جداهم وي زماآیین له تانه

مینه اودوستی

مینه ګلزارته بلبلان راولي
بلوډیووته پتنګان راولي

شاه دګدازړه ته نژدې کاندي
دخوارجونګړې ته سلطان راولي

که یوپه ځمکه بل اسمان کښې اوسي
ځمکې ته ستوری داسمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخوارعاشق ددلداری دپاره
په توره شپه ماه تابان راولي

ښکلی چې ګورم ګېنې مې نيسي
مينه په مابانديې پېريان راولي

ګوره په سپين مخ باندې توري زلفې
توره شپه ځنګه مهرويان راولي

په ښکلومينه دهرچاراځي
خواران زما مينه په ځان راولي

دغريبانواو بې وزلو دوستي
سرې په خيراوپه احسان راولي

زړونه باغ باغ شي ددوستې په هوا
دښمني زړونوته خزان راولي

دوستي دجنګ اوجګړومخه نيسي
صلح وسلام امن وامان راولي

يودوست دبل دوست دخوښې دپاره
خواري زحمت تکليف په ځان راولي

دتورو سپين اوسره دوستې خاطرته
سپين مخ سرې شوندې تورچشمان راولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دسترګوکورکښې سپين اوتورچې ګورې
درته دګډ ژوندشاهدان راولي

صلح کل

له واړه کوره راوځه لوی جهان سره اشنا شه
خپل اوقام نه راوچت شه له انسان سره اشناشه
له هګی نه رابهرشه په قفس کښې مه اوسيږه
له دې تيټې هواپورته له طيران سره اشناشه
دزمان مکان په قيدکښې اوسيدنه اسارت دی
محدودمه اوسه هرګوره لا مکان سره اشناشه
دبندې فکرخاونده دوهمونو نظربنده!
که ذهني آزادي غواړې له عرفان سره اشناشه
که دځان په شان انسان ته دريدلی پې سرکوزی
ځان دې نه دی پيژندلی له خپل ځان سره اشناشه
چې دجاه وجلال بت ته په سجده باندې نسکورېږې
بې ايمانه راته ښکارې له ايمان سره اشناشه
چې سړی هرځومره لوی شي ترځان لوی سره آشناشي
والاشان سره آشناشوې دخداې شان سره اشناشه
دجهان تاريخ ته ځيرشه دبدلون اړخونه ګوره
كُلّ يومٍ هُوَفي شأنٍ دی له هرشان سره اشناشه
اور، اوبوسره دې کار دی په خوروترخوژوندی پې
صلح کل شه ! داضدادو، خاندان سره اشناشه

ابتکار

فراخې کښې خوشحالي مبتذل کاردی
په تنګسه کښې چې وي خوښ داابتکاردی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناوې خوښه په ډولۍ کښې ده هرګوره
رقاصې لره پراخ میدان په کاردی

یوچین کښې بل په کوټ پتلون کښې خوښ وي
ځوان دپېغلې زوړ دکونډې خریداردی

دیارغیږکښې که وي هرڅوفشارونه
په همداسې مضیقه کښې خوښ دلداردی

کوټنۍ کښې زاهد خوښ په ریاضت دی
عیش عشرت څخه بېزاره پرهېزګاردی

مجاهد دحق دلارې چې هرڅوک وي
دخلیل په شانې خوښ په سره انګاردی

دکوکل په تنګ قفس کښې زړونه خوښ دي
چې لاس تنګ شي نودګېډې عمرخواردی

ګېډو خوښ وي دکنډو خولې ته چې ګوري
مین ګوره! خوښ په تنګ خوله دیاردی

ژوند

لاس به وانخلم له ژونده که مې دواړه لاسه پرې کا
ځم په سر دژوندپه لاره که مې څوک پښې ارې کا

که مې وکاږي دوه سترګې ژوندته ګورمه په مینه
زړه له ژونده نه توریږي که ژوندون تورې تیارې کا

دنمرود په اورکه سوزم له ژوندونه بېزارنه یم
دبلا په خوله کښې هم لا، ژوندون ماته اشارې کا

ژوندمې خوښ دی په هرحال کښې دژوندمینه راسره ده
همدغه مینه په زړه کښې راپیدابښې اسرې کا

ژوندقوت دی حرکت دی مخکښې تګ دی محبت دی
دژوندون دباغ بلبله شپه او ورځ دغه نارې کا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مایوسي لویه ګناه ده مرګ دی مړینه ده فناده
په امید ژوندون ته ګورم که چېړې راته تېرې کا
ژوندچې هرڅنګه وي ښه دی هرڅوک غواړي چې ژوندی وي
مګرژوندغلامۍ دې خدای برباد خاورې ایرې کا
که نورهېڅ نشئ کولئ وچ اوشنډشئ غلامانو
غلامان چې پېدانشي باداران به بیچارې کا

دمونږ دسفریوه خاطره

دلته بل رسم و رواج بله دنیا ده
مینه پټه چانه نه ده برالاده
ښکلول غیرکښي نیول دنورومخکښې
که په خوښه اورضاوي څه پرواده
په غلانه دي په ښکاره دي یارانې
نه هجران شته نه دهجرترانې
بې ریباره وصالونه شامدام دي
نشته کوډې نه تعویذنه شکرانې
که په ګل پورې سینه مږي بلبله
که دشونډوښکلول وي یوله بله
نه پېغورشته نه رټل شته نه تورونه
که هرچا له ځان سره څوک ګډوله

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهقانی

دهقاني ښومره ښه کاردی　　هردهقان سړی مالداردی

لري مېړي اوپسونه　　شنه پټي اوشنه باغونه

همېشه په ښوباغچوکښې　　پاس دونوپه سروکښې

نغمې اوري دبلبلو　　وینې ښې غنچې دګلو

دخپل لاس له برکته　　اوله خپل عالي همته

له سپېروخاوروخپل ځانته　　خپل اولاداوبل انسان ته

خوندورشیان پیداکړي　　داتیاره جهان رڼاکړي

وچ ډګراوبیابان　　کړي شاعرته ګلستان

په خوړومېوومرغان　　په ګلانو بلبلان

کړي خوشحال له خپله ځانه　　ټول دده شي ثناخوانه

که غلې اوکه مېوې دي　　که دګلوښې غنچې دي

که طعام که فاکهه ده　　که دښه ځای ننداره ده

ددهقان دلاس اثردی　　دهقاني ښه لوی هنردی

ددهقان دبازو زوردی　　چې نن داجهان سمسوردی

جغ اوسپاره ددهقان　　آبادي ده دجهان

دادښکلوښه لباس　　داد چاپه سرالماس

دبډای کورکښې سره زر　　داښایسته ښکلی زېور

ددهقان دکارحاصل دی　　پرې پوهېږي چې عاقل دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاس تہاکی ددهقان

درګوهرلاس کښې دخان

دوطن محبت

دوطن په محبت باندې قسم خورم
چې دځان له غمه زيات دوطن غم خورم

دوطن دشرف سپريم نه وېرېږم
که دتوروګذارونه دم په دم خورم

داخورې، غورې ګولې دې وي دنورو
دوطن دفاع کښې زه ګولۍ دبم خورم

کفن نه غواړم دژوندجاموکښې دروم
دجنت باغ کښې مېوې رقم رقم خورم

يم پرهېزدبې ننګۍ له خوراکونو
په غيرت ګټلې شی به ولې کم خورم

دوطن داعتلاتړی يم ځکه
لکه ګل هره شپه څاڅکی دشبنم خورم

زه هغه يم چې تل ننګ په وطن خورمه
هغه نه يم چې رشوت سود اوسلم خورم

چې په سرمې دوطن خدمت منلی
څه پرواده که خپل سرلکه قلم خورم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن پالنه

لکه شمع که ځان وسوزې په اورته
نوبه هله کړې رڼا مېنه اوکورته

که فرهادغوندې دې غرونه سوری نکړه
دشیرین وطن په عشق کښې بې نامتورته

په خولوبې دتندې که آبیاري کړې
دوطن دګلوباغ به کړې سمسورته

که په اوراوبوکښې تېغ غوندې غوټه شې
نوپه سربه ددښمن شې هله سورته

لکه ونه که بارنکړې په سرپېتۍ
وبه نه شیندې خوږه مېوه هرلورته

که دبادپشان دې ځان کړسرګردانه
نوبه وچې کړې خولې له مخ دوروړته

دپښبې غوندې ځان ورکړه حلاجي ته
چې کړې پټ دخپل وطن لوڅ اوسرتورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

که دځمکې هومره لوی يې حرکت کړه
تنبلي اوسکون بوله لوی پېغورته
دوطن آب وآبرودې که شوه تویه
په سیالانوکښې به سرجګ نکړې نورته
دا اوبه چې ته يې څکې دوطن پی دي
نووطن بوله په شان دخپلي مورته
چاچې ایښی په دې تي درسره خوله ده
هغه خوراو ورورګڼه دسترګوتورته
هېڅکله په بدنظرورته مه ګوره
لکه ځان دهغه هم اوسه غمخورته
په ,,الفت" به بېګانه اوپردي خپل کړې
وبه نکړې دغه کارپه زراوزورته

ګرانه وطنه!

ګرانه وطنه! څومره زیبايې
جنت دځمکې زړه ددنيا يې
ښاغلی تاج ته دایشیايې
وړدستایلوته په رشتيايې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لعل وګوهرشته ستابدخشان کښې
تمدن خورشوستا په جهان کښې

ننګيالي تادی هروخت روزلی
ښه ښه ځوانان دی تازيږولی

کارنامې ستادي تاريخ ساتلی
ستافرزندان دي څومره غښتلی

زمريان پراته دي ستاپه لمن کښې
تل پسرلی وي ستاپه چمن کښې

دوطن ورونوبياشئ راپورته
دښمن پرې نږدئ خپل کلی کورته

دتوري غږ موتللی هرلورته
څوک تينګېدی شي زمونږه زورته

مونږ دي مات کړي دېرقوتونه
مونږ لاندې کړي دېرهېوادونه

ښاغلی نسل دآرين يو
يومومذهب دی ديووطن يو

فخرموېودی لکه يوتن يو
مين په هرګل دخپل چمن يو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه اووطن نه ته‌ول قربانيږو
ځای دغيرت دی کلـه دريږو

دوطن خاوره

چې کيماابوټی پسې ګرځي څوک په سمه اوغر
دوطن خاوره ده کيماورکړئ سراغ اوخبر
له سپيروخاوروپيداکيږي څه چې غواړي بشر
که زحمت واخلي په ځان باندې اولري څه هنر
په کاراوزياربانـدې له توروخاوروزرجوړيږي
دکاريګردلاس تڼاکونه ګوهرجوړيږي
ستاکه خوراک دي که پوښاک واړه له خاوروپيدا
حيف وافسوس دی که آباده نکړي خپله بيديا
ياپرېږدي خاورولاندې پټ خپل معدنونه وريا
څه چې لری وايې خلې ته په ګران قيمت له بل چا
نفت په کاله کښې تاپيپونه ګرځول وريسې
اوبه منګی کښې وې تـه تږي ګرځيدلې هسې
ورۍ زمونږدې اوشړی اخلوله بل ځنې تل
پوټکی زمونږ دی جوړوي ترينه بوټونه يوبل

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلان زمونږدي بويوي يېپي دپرديوبلبل
هرڅه لرو خو ده خالي زمونږلمن اومنګول

راشئ چې وغړووسترګې شاوخواوګورو
ښکته اوپورته سمه غرخپله صحراوګورو

خلق غرونه کينې پکښې راز راز خزانې لټوي
زمونږ ځوانان پکښې دسوو وچې خادې ټولوي

څه چې پيداکړي هغه اخلي خپلې شپې تېروي
ځمکه که کينې نورڅه نکړي جنازې ښخوي

نوروله وسپنې فولاد اوماشينونه جوړکړه
مونږ تري ناقص اسباب اوپخ لرونه جوړکړه

سپين غر

چاويل چې کوه قاف نه هغه خوا يوه کلا ده
ښاپيريان پکښې اوسيږي پکښې بل شانته هوا ده
پيره دارېې يوسپين ديودی ورنه وېره د هر چا ده
څوک پردی نشي ورتللی لاريې سخته ده بېشانه
داقصه مې اوريدلی په يووخت کښې وه له چانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوس پوهیږم هغه سپین دیو   داسپین غردی ننګرهارکښې

دخیبرله دروازې نه   دې خواپروت دی سخته لارکښې

بې پښتونه بل ځوک نشي   ګرځېدلی دې ګلزارکښې

چې له شنوزمریوډک دی لري هسې لوی ځنګلونه

په هواکښې پې تل ګرځي سپین بازان کوي ځارونه

ښایسته له هروطنه   اوله هرملکه زیبادی

تورنښتربې توري زلفې   تک سپین مخ یې دلیلادی

سپین سپېځلی ښکاره کېږي   ته به وایې سپین سبادی

دسپوږمۍ اودنمر کوردی ځکه هومره دی روښانه

هرسحرېې له کنډوه نمراخېژي له آسمانه

پاس دغره په سرځلیږي   تجلی دپلوشوده

نمرسپوږمۍ پکښې ځان ګوري   آیینه دپرښتوده

تکه سپینه رڼا بریښي   درحمت دنوروړشوده

هسې ښکاري لکه داچې دملکوکوه طوروي

له اسمان نه وریدلی په دې ځای سپېځلی نوروي

دجنت دباغ ورمۍ دي   چې هروخت دلته لګېږي

درنوستوروډیوې دي   پکښې هره شپه بلیږي

له صیاده ویره نشته   زرکې خاندي هوسیږي

دپښتون لویه ځانګوده کانوګتونه تیاره

خدای دې نه کاچې پردی به کله مومي ورته لاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

هـــــرې خواتــــــه يـــــې بهيـــــرې جرووبـــــــــــــــــــــى اوابشـــــــــــــــــارونه

دشـــــــــــــــــــــــرابو اوعســـــــــــــــــــلو پکښـــــــــې شــــــته دې ډک رودونـــــــه

ښـــــه لمــــــن لــــــرې سرســــــــبزه پکښـــــــــې مېشـــــــــت دي ولســـــــــونه

ښايســـــته ښـــــې منظـــرې دي پښــــتانه يـــې ننــــدارې کــــړي

دســــپين غــــره تــــورې لښــــکرې دنښــــتروبې پيــــرې کــــړي

دامتـــــــــــــــــــل دی پښتنوکښــــــــــــــــــې پـــــه لـــــوی غـــــره دخـــــدای نظـــــروي

دســــــپين غـــــــره دپاســــــــه ځکـــــــه تجلـــــــــى شـــــــــام وســـــــــــحروي

نمــــــر لا څـــــــرک نـــــــه وي وهلـــــــى درښـــــــــا هلتـــــــــــه اثـــــــــــروي

کــــوه طورغونــــدې ځلېــــرې خوافســــوس چــــې موســــى نشــــته

چــــې الهـــام ورځخـــه واخلــــي هغــــه لــــوی رهنمانشــــته

په باغ کښې

ښـــــــــــکلى بـــــــــاغ تــــــــازه چمـــــــــــن ودګلانـــــــــــو

شـــــــــــــــــــين سحراوشوروشـــــــــــــــــــــرو دمرغــــــــــــــــــانو

پـــــــه ســـــــل قســــــمه اوازونـــــــه ښــــــــې نغمــــــــې وي

هرطــــــــــــــــــــرف تـــــــــــــــه دبلبلــــــــــــــــــــــوتراني وي

يومرغــــــــــه ويـــــــــل داځـــــــــــومره ښـــــــــه دنيـــــــاده

ښـــــــکلى بــــــــڼ تــــــــازه ګلــــــــش تــــــــازه هــــــــواده

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــه دې شنوپاڼوکښـــې ژونـــدپرغنيمت دی

ددې بـــاغ خـــوږې مېـــوې څـــه لـــوی نعمـــت دی

مګروېـــره ده پـــه کارلـــه صـــيادانو

لـــه بـــې رحمـــه بـــې انصـــافه انســـانانو

تنکـــه کـــړی پـــه مـــونږ دوی دغـــه فضـــاده

ددوی وصـــف ګـــوره يســـفک الـــدما ده

يوبنـــدي کـــړي پـــه قفـــس کښـــې چـــې ويېـــږه

بـــل پـــه ســـره اوربانـــدې نيســـي چـــې کړيـــږه

کاشـــکی نـــه وای پيداشـــوي انســـانان

دادسختوسختوزړونوخاوندان

لـــه بـــل لـــوري ورتـــه غرشـــو داخـــه وايـــې

تـــه چـــې دغـــه شـــينکی بـــڼ دارنګـــه ســـتايې

داخوخپلـــه هســـې نـــه دی پيداشـــوی

انســـان دپرزياراوزحمـــت پکښـــې ويســـتلی

کـــه انســـان نـــه وی دا بـــاغ وچـــه ميـــره ده

بنايســـته کـــړی خـــو انســـان دا منظـــره ده

بـــې باغبانـــه دغـــه بـــاغ نـــه پـــاتې کېـــږي

داګلـــش پـــه ســـپيره ډاګ بانـــدي بـــدليږي

پـــه جهـــان کښـــې کـــه بـــې رحمـــه صـــيادان شـــته

ورســـره دپرزيارويســـتونکی دهقانـــان شـــته

کـــه يـــووينې تويـــوي اوخـــونريزي کـــړي

بـــل پـــه کارکښـــې شـــپې خـــولې عرقريـــزي کـــړي

ديـــوه لاس کښـــې کـــه تـــوره اوټوپـــک دی

دبـــل لاس ګـــوره تباکوخخـــه ډک دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای په سروګلومينو نندارچيانو

هېروئ مه کاراوزياردباغبانانو

دهقانان لري په تاسوډېرحقونه

دهمدوی دلاس پيدادی داګلونه

آزادي

په شړی کښې ښه يم زه آزاد فقير

نه ورېښموکښې چينجی غوندې اسير

په خمتاکښې حرازاد ښه دی سل ځله

له غلامه چې لباس يې وي حرير

دوژغنوپه کېږدی کښې که آزاد يم

يووېښته به يې ورنکړم په کشمير

په ويجاړه کښې مرغه ځاله کښې خوښ وي

په قفس کښې دسرو زرووي زهير

چې مرغان په هواوينم چرګ په ځمکه

راته ياد داسارت شي بدتاثير

همېشه اسيرمرغه دي خوړل شوي

اوبنکې يې بالښت دخان اومير

له ليندی داسارته چې څوک خلاص شي

بې وزروپه هواځي لکه تير

(c) ketabton.com: The Digital Library

دزړه شکوه

ګلونه ډېردي ګلرخان نشته | دګلوخواکښې بلبلان نشته
ننداري شته دي سترګوردپاره | دسترګوروقدردان نشته
مطلب دپاره تک راتک ډېردي | مینه پالونکی آشنایان نشته
په باغ وبڼ کښې تازګې ګورم | تازه فکرونه نن زمان نشته
دلوبومنډومیدان جوړشوی | میدان دفکردجولان نشته
په ادیرو به ګلان راشنه شي | په مړوتاثیرنوردباران نشته
په خوله ډېرښه دی زړه پې ښه نه دی | ښه فکر نشته ښه ګمان نشته
مین په ګټه زړه شي دګټې | سنګدلان ډېردي موم دلان نشته
دزوراو زروغلامان ډېردي | دلته دزروصاحبان نشته

هوا هوس کړه خلق مریونه
آزاد هوس نه یوانسان نشته

دژوند ډیوه

شپه دوصل وه مجلس ودیارانو
دمینو د دردمنو رنځورانو
دژوندون ډېوه دعشق په اور رڼا وه
دخلوت کورکښې دحسن تجلاوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې کتل مې له کوم لوری پتنګ راغی
لوغړن او تلولی په غورځنګ راغی

ډېربېتابه و چې ځان ستې په اورکړي
سمدلاسه ځان په اوربانده نسکورکړي

دتن پېټی له خپل ځانه کاندې لرې
کړي پیداځانته دروح نوري وزرې

کوم زړه سواندی ورته ویلی ګوره سوزې
ژوندون ښه دی په دنیاکښې یوځوروځې

دومره پاتې شه چې ووینی سباته
په رڼاورځ یوځل وګوری دنیاته

پتنګ ووې زه مین په دې رڼا یم
له قدیمه په ډیوه باندې شیدایم

زما ژوند لکه ډیوه دځان سیز ل دی
ځان ساتل له سوزېدونه مړه کېد ل دی

ډیوه هغه وخت ژوندی وي چې بلیږي
مري هغه وخت چې له اورخخه بېلیږي

زمونږ مرګ اوژوندله نوروفرق لرینه
له سېزلو نه نجات دی زمونږ مړینه

سوزوساز د زندګۍ ښه تماشاده
بې رڼا اوسېدل مړینه اوفناده

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه دعشق له نوراوناره نه وېرېږم
دخلیل په شانی سرولمبوته لوېږم

پسرلی راغلی

باغوانه زېری مې درباندې پسرلی راغلی

وخت دګلانواوموسم دېرګلالی راغلی

داپه سحرکښې غوړېدلی دګلاب غوټۍ ده

که دښادی په ورځ دسروزروتالی راغلی

دغه شني پاڼې دي چې ځان پکښې سوسن پټ کړی

که له جنته دخلعت ښایسته کالی راغلی

بلبله ګرزي خپل پردی باندې دازېری کوي

چې ګل ته ګورئ بیازماښایسته لالی راغلی

اوزي صحراته ښایسته جونی ګلانوپسې

دفرش دپاره غرو رغوته شنیلی راغلی

بیا د"الفت" اومحبت ناري بلبله وهي
په ګرمجوشۍ کښې بهارخومره بریالی راغلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دبهار فیض

پسرلی بیاراغی وطن ته له فیضانه سره
بیایې راوری ډېرګلونه دي له ځانه سره

په یوه میاشت کښې ګوره حمل[۱] په غوایی شي بدل
پسرلی دغسې کومک کړي له دهقانه سره

واړه جهان ګل وګلزارشه دبهارله فیضه
مینه پیداشوه دهرچاله دي جهانه سره

په غرو رغوکښې دګلانو چمنونه وینم
سل آفرینه په بهارله دي احسانه سره

دغوټۍ زړه په باغ کښې تنګ شه دصحراپه ارمان
ریدي دامان ته دي وتلي ارغوانه سره

زمکې آغوستی سرترپایه شنه جامه دجنت
ځکه سیالي کوي له شنه ډنډ داسمانه سره

چې شنه پټې سمسورباغونه دلته هلته وینم
دهقانه ستا دي کور ودان وي له باغوانه سره

---

۱ : دپسرلی لومړی میاشت حمل او دوهمه ثورده چې حمل په لږ لفظي تغیرورغومی اوډګېږی بچی ته وایې اوثور دغوایې په معنی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخزان سندره

خزان راغی رنګ وبوی لاړه له ګله
څکه چېرته غلی شویده بلبله

داشني پاڼي ورځ په ورځ ګوره زيړيږي
سرسبزي اوتازه ګي يې وبايلله

پاڼي ريږدي لکه زړونه دخوارانو
دخزان سړه سيلۍ ولګېدله

زيړې پاڼې چې رېږي خو رالوېږي
څکه اخلي رخصتونه يوله بله

هغه پاڼه سيلۍ وړوره کومې خواته
چې زما اوستا په سرسوری کېدله

اوس کابل دخوارغريب تاتوبی نه دی
ګذاره په دې هواکښې شوه مشکله

له کابله د خوارانو کډې ليږدي
ننګرهاره! ته اوس ښه يې له کابله

چې هرڅوک پناه دروړي په بده ورځ کښې
ته يې ساتې ديخنۍ له چپاوله

ستااوبه لکه غومبسې چيچل نه کا
ستا هواده بې آزاره معتدله

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاساتلی تازه ګي اوسرسبزي ده
دګل پاڼه دې خزان نه وژغورله
دکابل خوبان طواف ستادګلشن کړي
ګل دې اخلي خراجونه له وربله
بېدايان دې هم هواته هوسېږي
درروان دې ګرنډيوکښې په ځغله
تل سمسوراوسه لغمان اوننګرهاره
برکت اوخيردې زيات شه يوپه سله
زېړنارنج دې په شنوپاڼوکښې داوايي
په خزان کښې مې بهارګوره عاقله

دمني خاطره

دخزان تابلوري څومره رنګونه
راشئ! وګورئ دزېړرنګ عالمونه
داچې باغ کښې طلايي رنګونه وينئ
که پوهېږئ خپل قيمت ښيي باغونه

☆ ☆ ☆

خزان راغی منظره دباغ شوه بله
ونوبوټو طلايي کړه جامه خپله
په طلاؤکښې ډوب شويدي باغونه
په دولت مينه مه کوره ورځغله

☆ ☆ ☆

ساړه راغله زيړې پاڼې راتوييږي
سوړتنور دغريبانوپرې تودېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پــــه ګرمـــــۍ کښـــــې کــــه يـــــخ ســـــيورى دراحـــــت و
پــــــه سړوکښـــــــې ســــــره لمـــــه ده چـــــې بلېــــــږي

☆ ☆ ☆

کلـــــــه ګـــــــل کلــــــه مېـــــوه وي پــــــه باغوکښـــــــې
کلــــــه ســــــيورى کلــــــه اوروي پــــــه دېروکښـــــــــې
کلــــــه پـــــــانې دي پـــــــه کارکلــــــــــه لرګـــــــــى
هرخـــــــــه شـــــــــته دي دباغونوپــــــــــه کوروکښـــــــــې

☆ ☆ ☆

په وربل باندې ګرد

خـــاورې شـــومه نـــومې ځـــاى پـــاس پـــه وربـــل شـــه
لـــه دې رشـــکه پـــه ګلشـــن کښـــې مـــړاوې ګـــل شـــه
دلالـــــه زړګـــــى شـــــه تورلـــــه دېـــــره غمـــــه
لـــــه ناکامـــــه دصـــــــحرالورته مايـــــل شـــــــه
نـــــرګس زېړشـــــه لـــــه ارمانـــــه شـــــينکى بـــــاغ کښـــــې
چـــــې داځـــــاى وحـــــق زمـــــا ولـــــې دبـــــل شـــــه
آســـــمان هـــــم لـــــه قهـــــره شـــــين شـــــه چـــــې داولـــــې
پـــه معنـــې کښـــې جـــګ لـــه مانـــه يوپـــه ســـل شـــه
دعاشـــــــق بـــــــرى پـــــــه عجزاوپـــــــه نيـــــــاز دى
چـــــاچې کړلـــــه ســـــرلوړى راتـــــه خجـــــل شـــــه
زاهـــــــدقرب غوښـــــــته پـــــــه زوردعمـــــــل بانـــــــدې
همدغـــــــه عمـــــــل دده مخکښـــــــې حايـــــــل شـــــــه
داخـــــاکي تـــــن چـــــې چاخـــــاورې کړپـــــه عشـــــق کښـــــې
د ,,الفـــــت،، پـــــه ژبـــــه داســـــې وســـــتا يـــــل شـــــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحسن جلوه

په غرورد حسن نمروخوت آسمان ته
ژرراپرېووت چې پې ستا ښه بشرولید
دنرګس سترګې خوستا په لورګړې دي
په ګلشن کښې مې چې نن مازدیګرولید
نه تنهابلبل له عشقه ناقراردی
سرګردان مې نسیم هم نن سحرولید
دعشق دام دی هرطرف ته غوړېدلی
خوپکښې مې بندصاحب دنظرولید
په طلسم رانه حسن زړګی وېوور
نازمکیزکښې مې دسحراثرولید
راخرګندد عشق قوت اوزورشه هله
چې محمود غونډې سلطان مې نوکرولید
دواړه وروځې پې لیندی بانه پې غشی
مسلح مې نن دحسن افسرولید
لارښودونکی که دعشق درته په کاروي
ما „الفت“ دداغې لارې رهبرولید

ملت اوممکلت

یوه باغ کښې وې ولاړې ډېرې ونې
هره پاڼه پې لایقه دستاینې
خواپه خواغاړه په غاړه خوله په خوله وې
له یوې خاورې پیداد یوکاله وې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له يوي ويالي اوبه ورته راتللې
په يوه هواکښې ټولي لويدلي
ددي ټولويوخزان اويوبهار و
ښه اوبدي وشريک يوبې واکدارو
ځينې جګې ځينې ټيټې کوزوپاس وي
لکه ګوتې ديوه وجوددلاس وي
چامېوه لرله چا بنايسته ګلونه
دچاسيوري و ډېرښه دچاقدونه
چنارلوی وشفتالو لکه ماشوم و
دمڼې اوناک توپيرله ورا معلوم و
له يوه سره لويي وه نورخه نه و
بل سره رنګونه ښه خوندونه ښه و
دمرغانونغمې وي پکښې خوروازه

هرمرغه موپېژانده له خپل اوازه
رنګارنګ ګلونه و يوه چمن کښې
لکه وي چې ولسونه په وطن کښې
هريوبوټی پخپل ځای کښې سربلندو
دباغبان سترګوکښې هريوارجمندو
په حقونوکښې يې نه وه توپير
مالياروپه هري ونې ډېرزهير
يوله بله يې په هرحال کښې شرکت و
په تمامه معنې يوصحيح ملت و
لکه باغ يوملکت وګڼه وروره
پکښې هرقسم ګلونه بوټي ګوره
ونې ډيري خوباغ يودی که پوهيږي
که کوي بل رنګه فکرډېرغوليږي

دوه سکه ورونه لري بېل بېل نومونه
بېل رنګونه بېل غږونه بېل خويونه
مګردواړه اوسېدونکی ديوکوروي
ديوې سترګې په کورکښې سپين اوتوروي

لوی افتخار

زمانه ږدي په هغه سردافتخارتاجونه
چې يې په سروي رسولی ډېرمشکل کارونه
په ډېرې لويې قربانۍ پيداشي لوی حقونه
خوشې په خوشې هېڅوک نه ګټي درانه نومونه
کارونه ډېردي خوهرکارګوره شهکارنه دی
له خپله سره تيرېدل څه اسان کارنه دی

سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره
داستبداد او استعماردبربادۍ دپاره
دحق ګټلواودخپلې آزادۍ دپاره
دننګ ناموس دحفاظت اوسرلوړۍ دپاره
هغه ګران کاردی چې ښاغلي ننګيالي يې کوي
په آزادۍ مين ځوانان او توريالي يې کوي

مري عالمونه هره مړينه افتخارنه دی
دهرچامرګ دشجاعت اوعشق يادګارنه دی
دپټنګ مرګ دمچ مېږي مرګ غوندې خوارنه دی
په هېڅ مذهب کښې برابرحلال مردارنه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دمنصورمرګ به ستایل کیږي په دنیاکښې مدام
په هرنظرکښې به حقیروي مرګ او ژوندد غلام

په ځان وژلوکښې ژوندون دنام وننګ وینمه
لوی افتخاردآزادۍ دپاره جنګ وینمه

دېره شانداره کارنامه په هغه درنګ وینمه
چې دمظلوم لاس دظالم په وینو رنګ وینمه

هلته چې ظلم، تجاوز، فرعونیت وي ولاړ
په مقابل کښې یې همت، ننګ وغیرت وي ولاړ

حقیقت تریخ دی مګرزه انکارکولی نشم
جهان مې وینې چې زه ځان قربانولی نشم
دپښتنو درانه نومونه ښه ساتلی نشم
دپنجابي مخکښې په برېتولاس وهلی نشم
دېرپورته ګورم چې دپلارنیکه یادګارته ګورم
دېرښکته ګورم چې خپل تېټ ژونداو روزګارته ګورم

اوس له پښتو نه دچاوېره دچاډارنشته
هغه غیرت هغه هیبت هغه وقارنشته
په زروتنوکښې یوتن هم فداکارنشته
ځکه په حق دپښتنو باندې اقرارنشته
هغه به څه وي چې خپل حق په چامنلی نشي
یادخپل حق دپاره ځان قربانولی نه نشي

په باجوربانديې راغلی څه بلاوینمه

له باجوره جوړه شوی کربلاوینمه

په پاک نامه دېره ناپاکه ناروا وینمه

دبل په زورمسته مغروره مارشالا وینمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دباجوړپه کلی کورکه نن بمونه اوري
دباجوړیو په مړانه رحمتونه اوري
پښتونستان هم اراده داستقلال لري
دمراکش په شان په مخکښي لوی جنجال لري

لکه تونس الجزایردمظلوم حال لري
هغه مقصداوهغه فکرهغه خیال لري

خوپښتانه په قربانۍ کښي لږ نیمګړی وینم
دغه دتېروخت توریالی څه قدرستړی وینم

ویده ګوجر

دسیندپه غاړه په شنه ورشوکښي
ګڼوځنګلوکښي په شنو دروکښي
یو دوه ګوجرومېښي پوولي
هریوه خپلي مېښي روزلي
نه یې بل کارونه نورغمونه
نه ورسره و نورنورفکرونه
تمامه ورځ به دمېښوخارو
دشپې به هم لاویښ اوبېدارو
پس له څوورځووخت دلنګون شه
پام دګوجرو زیات له پرون شه
څوک چې ساتونکی اونګهبان وي
یوساعت خوب یې زیان اوتاوان وي
هغه هیڅکله نکړي خوبونه
غفلت لوی عیب وي له یوه شپونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوجرو ځکه شپې رونولې
شپې یې په ویښه سباکولې
وروسته دخوشپوله بیداری نه
ګوجرستومان شوه له بېخوبی نه
خوب ډېرغالب شه په دواړو باندې
لکه غلیم چې هجوم وکاندی
یوتن خوب ویووړنصیب یې خوارو
هغه بل ویښ و بخت یې بیدارو
د دواړومېښې وزیږېدلې
سپوږمۍ اوستوروورته کتلې
چې ویښ ګوجرکړې مېښ کټې ته تولې
له خپلومېښو لاندې راټولې
څه یې چې ټول کړه هغه یې خپل شوه
نرکټې واړه دهغه بل شوه
هغه چې ویښ شوسباله خوبه
ویې لیدله دارنګه لوبه
تپوس یې وکړله خپل ملګری
دامې په برخه څه رسېدلی
داسې قسمت ته خوحیراني ده
دارنګه برخه نه آسماني ده
ملګری ووی چې خوب کوینه
مېښې یې نر نرکټې راوړینه
څوک چې پاسبان وي اوکړي خوبونه
ورپسې جوړشي بیامتلونه

ناڅاپي کاڼي

یوه ویلې ماپه عمرکښې آسمانه
چاسره بدنه دی کړی بې احسانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

احترام مې تل ساتلی دانسان دی
شفقت مې مدام کړی په حیوان دی

ښه مې کړی خوک مې نه دی آزار کړی
رانه خوښ دي همسایه اوټول وګړي

بدمې چاته کله نه دی رسېدلی
په درنه سترګه مې هرچاته کتلی

په دې حال کښې هم زه روغ نه پاتې کېږم
دتقدیرپه غشی بې ګناه لګېږم

یوناڅاپه راځي کانۍ له هوا
نلري دبې ګناهوڅه پروا

لویږي زما په سرله لاسه دتقدیر
په آزارکښې زما نه کوي تقصیر

بې سببه رسیږي راته ضرر
تصادف دی بېشعوراوبې خبر

ماکوم بدکړی چې وینمه جزانن
زه دچاله لاسه وکړمه ژړانن

بل پرې غږکړخبرنه یې له خپل ځانه
شکایت کړې له تقدیراوله آسمانه

تا به هم کله وي کانۍ غورځولی
یوناڅاپه به په چاوي لګېدلی

درپه یادکړه ټول جزیات دخپل عمل
دی دهرچاخپل عمل دلارې مل

کایناتوکښې دی پروت ښه انتظام
سنجیده دي دتقدیرواړه احکام

بې شعوره چې ونه ګڼې فلک
مقرردی هریوکارته یوملک

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې رسیږي درته هرڅه لږاوډېر
دهغه سبب وي پټ درنه یاهېر
ته یې بولې بې سبب اوبې علته
خبرنه یې دتقدیرله پټ حکمته
بدمدام درته له خپل لاسه رسیږي
اوله خپلې لمن شامدام لګیږي

ښه رسیږي درته تل له لویه خدایه
چې راضي نشې هېڅکله له همایه
ته پخپل عمل لانورهم نګران شه
دتقدیرپه کارو باندې نېک ګمان شه
چې سړی لږڅه په فکردتحقیق شه
خپلوټولوحرکاتوکښې عمیق شه
ورپه یادشوه یوه ورځ چې ده بې پامه
غورځولی ویوکاڼی له خپل بامه
یوناڅاپه ولوېدلی په چاباندې
چې ولاړوبې خبره تېټ دلاندې
همداکاڼی وهغه سړی ساتلی
له خپل ځان سره یې ډېرو ګرزولی
چې پرې واخلي انتقام له هغه چا
چې پې دی وپرې ویشتلی بې ګناه
لاس یې برنشو موده شوه ډېره تېره
قهریې سوړشووېلې ځه تېره په تېره
زه هغه ومه ویتشلی خوپه سهوه
ښه به داوي چې اوس وکړم ورته عفوه
نوېې کاڼی له خپل کوره کړ ګذار
خبرنه وچې راځي څوک په دې لار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پري لګيږي هغه څوک چې په خطا
خلق ولي اوځان بولي بې ګناه
دقدرت کارونه واړه دغه شان
په تدبيراوانتظام لري جريان
بې احتياطه که څوک وکړي حرکت
که دی نه وي بل هم نه دی ملامت

له تقديرسره شته هرقسم تلک
دمظلوم انتقام اخلي تل فلک
ته جزاله خپل عمل سره تله
که دي وليدتفاوت وکړه ګله
ښه اوبدانسان ټول دی په حساب
بې سببه چاته نه رسي عذاب
مکافات وي له عمله ځنې زيات
يوپه لسه لري اجرحسنات
خوجزا دبدونه وي تيټ وياس
په احتياط خوځوه دلته پښه اولاس

څه چې وکړي هغه به ربيي تل
هرڅوک اوري په جواب کښې خپل ويل
داحسان جزابه ووينى احسان
دبدی جزابه هم درکړي آسمان
نوردي خوښه چې اغزي کري که ګل
بې کرنې مه کړه طمع دحاصل
تفاوت لري حاصل کښې هره ځمکه
ته دي خپل زړګى دکردپاره ښه که
پکښې وکړه ښه تخم د„الفت“
نو به ووينې له هرچامحبت

(c) ketabton.com: The Digital Library

لــــه خپــــل خـــــدای ســـــره اخــــلاص پــــه زړه کښـــــې ســــاته
لـــــه مخلــــــوق ســــــره یــــــې هــــــم کــــــړه مینــــــه زیاتــــــه

ټکی اوریا

تــــــــادکوم فرعـــــــــون دظلـــــــــم ســــــــــحرمات کـــــــــړ
چـــــې پــــــه لاس کښــــــې ګرځـــــــوې ښـــــــکلی امســـــــا
د کاغـــــــــذ پـــــــه ګـــــــل بلبلــــــــې نـــــــه ټـــــــولیږي
راشـــــــــــــه پرېـــــــــــــرده نورکارونـــــــــــــه دریـــــــــــــا
اورلړونــــــــــی غونــــــــدې ســـــــــوی اوتـــــــــک تـــــــــوریې
امیدمـــــــــــــــــه لـــــــــــــــــره دخپلـــــــــــــــــې زرغونتیــــــــــــــــا
ښـــــــه اوبـــــــــدحق ونـــــــــاحق چـــــــې معلـــــــوم نشـــــــې
تــــــــوره شـــــــــپه ده ورتـــــــــه مـــــــــه وایـــــــــه ســـــــــبا
چـــــــې لـــــــه نوکـــــــه ترکوتیـــــــه ټـــــــول غـــــــرض دی
دانســــــــان پــــــــه نــــــــوم یــــــــادیږي خــــــــه بــــــــلا
خپلـــــــــــــــــــه ګټـــــــــــــــــــه اوضررخیروشــــــــــــــــــربولي
دانســـــــــــــــان دقضـــــــــــــــاوت دغـــــــــــــــه معنـــــــــــــــا
انســــــــان خــــــــوک دی زه یــــــــې دومــــــــره پېژنمــــــــه
چـــــې حیــــــوان نــــــه بېلــــــوي ځــــــان پــــــه وینــــــا

(c) ketabton.com: The Digital Library

حق ناحق کړي باطل حق کړي په ویلو
نوم پري کښیږدي درواونارو

عقل څه دی منطق څه دی حکمت څه دی
غول دیوه بل په هغه دا

کله خوښ کله غمجن کله حیران شم
دادنیاده ګډه وده تماشا

په حرامونارواسړی ته ورشي
څه له ولۍ اوبي حیاده دادنیا

عاقبت

عاقبت به یې سېلاب داوښکویوسي
چې خواران اوغریبان چاړزولي
نن سبا به داقبال له تیلۍ کوزشي
چاچې سترۍ اوستومانه ځغلولي
زمانه به یې دنورو خندنی کا
چې یې هروخت په خوارانو دي خندلي
شنه چمن کښې به په ګلوخزان راشي
بلبلان یې چې په باغ کښې کړولي
له دې خړآسمانه هروخت ږلۍ اوري
وړي سېلاب دزمانې واړه ښاغلي
دښایست بهارخو ورځې وي دنیاکښې
بیاله نازه راکوزیږي نازولي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ددې دهرهرڅه تلوني دي پوهیږم
څکه ماترېنه لاسونه دي وینځلي
هریوباغ چې راسپړلي دي ګلونه
دخزان سیلۍ في الحاله رژولي
لمر، سپوږمۍ ددې آسمان په څوکرته

تیټ وپاس خړاوروښانه مالیدلي

څکه مازړه بل عالم پوري تړلی

دی دنیا ته مې په بل نظرکتلی

زما حال

تپه تیاره ده زه رڼا ته انتظارلرمه — څومره ډېرکارلرمه
پمه پښیا بل اوپه لارکښې خنډوخارلرمه — بېره تلوارلرمه

ملکري تللي زه وېده پاتې بېدیاکښې پمه — غره اوصحراکښې پمه
واړه سپاره دي یوزه پلی په شابارلرمه — یوګوډی جوارلرمه

نورپه موټروکښې په منډه لکه برق تیرېږي — په لارکښې نه درېږي
زماپه مخکښې دی ګوډ خرتل خبردارلرمه — خدایږو ډېرعارلرمه

هرچاپه برق باندې کوټه کړله توده اورڼا — هم راډیوپرې ګویا
زه لاتراوسه دتیلی په دکان کارلرمه — ورته جارجارلرمه

هریومیدان کښې دی ولاړکوي اظهاردکمال — اودخپل جاه و جلال
زه هیڅ شی نلرم په تېروافتخارلرمه — دمړوشمارلرمه

لاس اوپښې سترګې لرمه شم هرکارکولی — زیاراوزحمت ویستلي
کسب وکارنکړم چې غني دولتمن پلارلرمه — پرې اعتبارلرمه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دامیدرڼا

نوی دوردی راغلی   یوه نوی رڼا وینم
دازوړحال نه پاتې کېږي   چې دوخت تقاضا وینم
توره شپه په ختمېدوده   رڼا یې دسبا وینم
نوی ژوندراځي هرګوره   نوی نوی هوا وینم

تحول دی چې رادرومي دافغان اوپښتون کورته
ښه موسم دتکامل دی ځئ چې ځودکمال لورته

زما نه راوړي هروخت کښې   نوی نوی پیغامونه
معلم دزماني تل   راکوي نوی درسونه
دادنیا یوپوهنتون دی   شاګردان یې ولسونه
تا څه زده کړه له دې عصره   ای افغانه ای پښتونه!

امتحان دې دېرنږدې دی چې به څه درنه جوړېږي
هغه ورځ ده اوس راغلې چې احوا ل دې معلومېږي

سوا ل دمرګ او دژوندپیښ دی   مګرستاپوهول ګران دی
ته لاپروت یې په تیاره کښې   نورسپوږمۍ ته ځي روان دي
داسې ژوند دی ستا په برخه   چې نورتول تري ګرېزان دي
لږ څه وغړوه سترګې   چې ته څه یې نورڅه شان دي

ستا په مخ کښې لا خره وینم خاروی ځي له تانه وارنېدې
ستا رفتارکه همدغه وي خره به وخاندي دربانېدې

لمره!

په سپین مخ دې دهجران شپه سباکیږي

په رڼا دې زموږ مخه رڼا کېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

باغ وبڼ ددې جهان په تاسمسوردی
بې له تادځمکې مخ چې ګورم توردی

نتیجه ستا درڼا زمونږ ژوندون دی
ستا نظام ته حیران شوی افلاطون دی

تاکتلی په تاوده نظردنیاته
داجهان دې ښایسته کړی دی هرچاته

زمونږ زړوکښې اینسی تادژوندګرمي ده
ورکه کړی تازمونږ هره خامي ده

ددې ځمکې هریوبوټی لوېوې ته
دباغوخامې مېوې راپخوې ته

لویول اوپخول ستا مشغولاده
ستااثر لاندې خدای کړی دادنیاده

سپینې واورې دې اوبه کړې غرو رغوکښې
بیادې کړه روان رودونه په شېلوکښې

تادا ورځې کړې رڼا زمونږ دپاره
چې مونږ واخلوښه حاصل له خپله کاره

دا وطن دی ستامشرق ته زمونږ لمرېې
ته په اصل کښې غټ ستوری دباختریې

ځکه دلته ستا تاثیرله بل هېواده
یوپه لسه وینم زیات دژوندبنیاده!

پیداشوي په دې ځای کښې آرین دي
دپوهانوښه ځانګوهمداوطن دی

آبادي دبلخ هرچاته ده څرګنده
له زړو آثاروډکه ده داکنده

نورومونږ ځنې اخیستي تل الهام دی
مونږ ډېرمخکښې آباد کړی خپل باګرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

تالیدلی دی بامیان اوهېده دواړه
درته ګوري هندوکش په هسکه غاړه
خیرخانه ده که غزني که سرخ کوتل دی
منډی ګک اولښکرګاه روښان مشعل دی
وه زمونږ ډېوه په هروخت کښېي روښانه
درویزه کړی هرچا زمونږ له خوانه

دوطن ترانه

وطن دی کورزمونږ دسترګوتورزمونږ
اوبه یې دي لکه شودې دخپلې مورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
دوطن خاورې دي زر، ترې پیداکیږي ثمر
دی نمک خوردې وطن پلاردی که مور زمونږ
وطن دی کورزمونږ
که یې آباد نکړوخپل ځان به ښاد نکړو
ددې کاله ده خرابي یولوی پېغورزمونږ
وطن دی کور زمونږ
په کاراوزیارد هرچا جوړیږي ښکلی دنیا
دوطن سترګې منتظرې دي په لورزمونږ
وطن دی کور زمونږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

راشـــئ چـــې وكـــړو خـــدمت پـــه ځـــان قبـــول كـــړو زحمـــت

كـــوي خـــدمت دخپـــل وطـــن ګاونـــډيان نورزمـــونږ

وطـــــــــــن دی كـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

راكـــوي مونږتـــه وطـــن هرڅـــه چـــې غـــواړي بـــدن

آب ودانـــــه ده دوطـــــن قـــــــوت او زور زمـــــــونږ

وطـــــــــــن دی كـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

پـــــه مـــــونږ حقونـــــه لـــــري هررازپورونـــــه لـــــري

بايـــــدچې داحـــــق كـــــړي اداوروري كـــــه خورزمـــــونږ

وطـــــــــــن دی كـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

وطـــن محبـــوب دی زمـــونږ ،وطـــن مطلـــوب دی زمـــونږ

كـــه پـــې ونـــه ســـاتوله نـــورو،مخ دی تورزمـــونږ

وطـــــــــــن دی كـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

پـــه دې هـــوا لـــوبيږو پـــه دې مينـــا مســـتيږو

خـــدای دې مـــدام لـــري دابـــاغ وبـــڼ سمســـورزمونږ

وطـــــــــــن دی كـــــــــــــور زمـــــــــــــونږ

دافغان ترانه

تـــــل دې ســـــرونه زمـــــونږ اوچـــــت وي

تـــــل دې ســـــاتلی پـــــت اوعـــــزت وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هروخت دې دلته شان وشوکت وي

ننګ وغيرت دې زمونږ دولت وي

دوطن عشق دې وي زمونږ زړوکښې
ځاى دې دده وي دقام ليموکښې

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړ په جهان وي

افغانستانه تل دې ودان يې

له غليمانو دې په امان يې

ته دې سرلوړى تل په جهان يې

زمونږه ځان يې په مونږه ګران يې

هرڅه به ځارکړو ستا له هوانه

ستاله عزته له اعتلانه

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړيه جهان وي

په حق مين يو د حق په خوايو

دښمن دظلم دناروا يو

آزادي ستاتو آزادي ستايو

سرپه وطن ږدو په ننګ فدايو

نه ظالمان يونه مظلومان يو

ښاغلى نسل مونږ دافغان يو

تل دې افغان وي تل دې افغان وي بيرغ زمونږ دې لوړيه جهان وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیوالی ترانه

دیوه وطن اولادیو　تېرله سره په هېواد یو
دافغان په نامه یادیو　بختوریوچي آزاد یو

دا وطن دی په مونږ ګران
داوطن دی دافغان

په یوه نامه یادېږو　په یوه بېرغ ټولېږو
یوله بله نه بېلېږو　په یوه وطن ځارېږو

ټول منو دخدای فرمان
داموعهداوپیمان
آزادي زمونږ لېیلاده　آزادي په مونږ شیدا ده
راسره لویه سودا ده　په لوی خدای زمونږ ویساده

ساتوخپل شرف اوشان
دوطن نام ونښان

دمعارف ترانه

دجهل دوره تېره شوه داعصردعرفان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په حق پسې روان یو　دعلم پتنګان یو　دجهل دښمنان یو

لښکردمعارف یولوږزمونږ نام ونشان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

په زده کړه اوښونه　دحق کووپالنه　دخپل وطن روزنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمونږ ګرانه وطنه داموعهداوپیمان دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دعلم په ځانګوکښې دعقل په کوځوکښې په غېږه دپښتوکښې

لوی شوي یومونږ واړه خپل وطن رابانديې ګران دی
بې علمه ژوندون ګران دی
روان مخ په رڼا یو مین په اعتلا یو دهرمرض دوایو

په لوردترقۍ ځو رهنمازمونږ قرآن دی
بې علمه ژوندون ګران دی

دغیرت سندره

مونږ پښتانه یو د غیرت په ځای کښې سرورکوو هم مال وزرورکوو
دظالمانو جواب هروخت په خنجرورکوو ورته خبرورکوو
مخ ګرځول دجنګ میدان نه مونږ ته دین نه وایي ملی آیین نه وایي
مونږ خپلوتوروته دسرووینوجوهرورکوو اب دخطرورکوو
وطن ساتنه حق پالنه وظیفه ده زمونږ دافریضه ده زمونږ
دخپلوواکۍ درس خپل اولادته مکرر ورکوو دغه هنرورکوو
سرورکول دخپل ولس دسردارۍ دپاره دآزادۍ دپاره
دپښتون کاردی ځکه لاس کښې توره سپرورکوو زړه زړور ورکوو
تجاوز نه کووپه نوروبداري نه کوو ستمګاري نه کوو
دښه سلوک امتحان هرچانه بهترورکوو په وطن سرورکوو
دآزادۍ دښمن چې هرڅوک وي ناښاددې وي خواروبرباد دې وي
مونږ دپنجرې اسیرمرغه ته بال وپرورکوو آزاد وزر ورکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استعمارچيان

جالونه شته دامونه شته بانښې لري تازيان لري
پښتونه ستا نيوو له مارشال دپاکستان لري

سيسۍ ولې هوسۍ ولې وړې وړې مرغۍ ولې
ددوی له دامه خلاص نه دي هغه سيندچې مايان لري

دوسپنوپنجرې لري قفس غونډې کوټې لري
له بې ګناه مرغانو نه بېشماره اسيران لري

غرڅه ترې تښتېدی نشي مرغه ترې الوتی نشي
هيڅ وارېې خطانه دروميي پخې سترګې ښکاريان لري

که زاڼې په هواکښې وي که زرکې په خنداکښې وي
هيڅ رحم په چانه کوي سخت زړه لکه سندان لري

څه جال لاندې راغلي دي څه لوموکښې نښتي دي
ددوی له لاسه وينوکښې شتکې ډېرمرغان لري

نيول کوي وژل کوي په اورکباب کوي
ورېتې مرغۍ په هروخت کښې په سر د دسترخوان لري

په هرېتې کښې وينمه صياد دام غوړولی دی
په غرونوکښې ليوان لري ښاروکښې قصابان لري

علم او معنا

بې معنی کله پټېږي په لباس کښې
عيب بې ښکاري په تن پټ اوکه لغړ دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښایسته لباس په غاړه دبې علمو
که هرڅومره ښکلی ښکاري تش انګړدی
که بې علمه چاپکړی سپینه ټرلی
چې دبحث مجلس جوړشي رنګ بې ژیړدی
بې کما ل که لري ما ل هرڅومره ډېر
له احتیاجه نه خلاصیږي بل ته اړدی
که اغوستی بې پوښکی دسموروي
خلق بې پېژني له سترګوچې ګیدړدی
چې عالي فکرلري اولوړهمت څوک
باور وکړه چې له هرچاځنې لوړ دی
که په هرلباس کښې علم ځان ښکاره کا
د تعظیم او احترام دقدر وړدی
بحر ډک له مرغلرو چوپ روان وي
دبې آبه خلقو خوی لکه دچړدی

دپلار توره

په چت کښې وینم زړه توره د پلار
دبابا ګانو اونیکونو یاد ګار
توریالی نشته چې څه کارتري واخلي
توره بې قدره شي چې نه وي تورمار
له تیکی ډېرعمروتلی نه ده
اوس له نظره غورځولی روزګار
آب وتاب نلري جوهرنلري
بې آبه ځکه شوه چې نه ده په کار
یو وخت بې ډېرشان وشوکت درلوده
تېره خنجرونوم بې و ذوالفقار
دغسې نه وه چې داوس بې وینم
په ډېروزړونوکښې بې ایښی و ډار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غلیم سترګه سوزېده ورځینې
په غزاګانو کښې پې نه و مدار

اوس دلرګی په شان په چت کښې اېښی
نه وینې خوب کښې هغه لیل ونهار
هیڅ په کارنه ده وخت پې لاړه تېرشه
خوته پې بوله تاریخي افتخار
چې زماني نه څوک شي روسته پاتې
شي تاریخي افتخار دغسې خوار

نه ځي

دروندوالی غرونه ، پښتونواله پښتنونه نه ځي

توروالی شپو نه رڼایې دلمر شغلونه نه ځي

دآزادی په لارکښې سراوما ل که لاړشي زمونږ

مونږ پتنګان یوپتنګا ن بلوډېوو نه نه ځي

څو قرنه کېږي توره لاس کښې د افغان وینمه

د توري برېښااوس له اشعارو د پښتو نه نه ځي

دپلار نیکه ځنګ کښې مو توري معلقې وې تل

دپلار نیکه تعلقات نسل نمسونه نه ځي

دبابا ګانو اونیکونو دلاس نښه ده دا

دتوري قدر زمونږ سترګواولیمونه نه ځي

د پخوانیو خوی عادت مونږ پرېښودلی نشو

د ښکار عادت د باز بانښو د اولادو نه نه ځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلـــې لمبــې زمـــونږ پـــه زړوکښــې کـــه مـــړي شــــويدي اوس

بيابـــه تـــازه شــي مـــړه اورونـــه لـــه ســـکرونه نـــه ځـــي
بيابـــه اور بـــل کــــړو دظـــالم اوددښـــمن پـــه خونـــه

دانتقـــام جذبـــه زمـــونږه لـــه ســـينونه نـــه ځـــي

کــــــه پــــــه برهــــــان اودلايلوفيصــــــله ونشــــــوه
غوځــــــه اوپريکــــــړه دچړوتورولــــــه خولونــــــه نــــــه ځــــــي

ښکاري باز

بـــــــازنيولی پـــــــه منګولوکښـــــــــې سيســـــــــی وه

خونـــــــدوره مـــــــزه داره ښـــــــه مـــــــړی وه

چـــــې بـــــې راوړه خپـــــل خاوندتـــــه ســـــلامته

بــــې ځـــه طمـــع بـــې احســـانه بـــې منتـــه

چاويـــــل ورتـــــه چـــــې ای بـــــازه نادانـــــه

ځـــــه ليـــــدلی تالـــــه لاســـــه دانســـــانه

چـــې پـــه لاس کښـــې ورکـــوې پخپلـــه ځـــان تـــه

ورتـــــه نيســـــې دهواپرنـــــدګان تـــــه

ولـــې بـــل مرغـــه نيـــولی لـــه غـــړی تـــا

ولـــې ورکړلـــه انســـان تـــه دامـــړی تـــا

تاپخپلـــــه ولـــــې نـــــه خـــــوره هواکښـــــې

پـــاتې نشـــوې ولـــې دې لويـــه فضاکښـــې

لـــه پنجـــو د بنيادمـــه چـــې شـــوې خـــلاص تـــه

ځنګـــه راغلـــې ورتـــه بياپـــه دېـــراخلاص تـــه

قـــدرت تـــاله درکـــړی لـــوی وزرونـــه

ستا پروازلانـــدې خـــدای کـــړی اوچـــت غرونـــه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپې او ورځې دې په ښکارشې تېرولی — پخپل واک آزاد ژوندون شپې ته کولی

څه احتیاج لري انسان ته په نړی کښې — څه فایده لیدلې تا په غلامی کښې

چې له دې هسکې فضارا ښکته کېږې — دانسان حضورته خپله راتېتېږې

پټې سترګې تارپه غاړه زندګي کړې — بل دپاره ښکارکوې خوشې خواري کړې

په کوم تارباندې ترلی ته انسان یې — چې تابع دده دحکم اوفرمان یې

بازویل چې انس الفت دانسانانو — رابېل کړی یم له دلې دمرغانو

اوس له دوی نه خپل زړه نشمه شکولی — داطلسم هیڅ وخت نشم ماتولی

په ځنګلو او غرو دپاسه پروازونه — ماپرې اینښی ده دپاره داسیلونه

زما فخردانسان په لاس ختل دی — خوښ زما دانسان کورکښې اوسېدل دی

زه خادم کړمه الفت دانسانانو — مقرر کړم دوی قصاب دهمنوعانو

یوزه نه دېرحیوانات ددوی تابع دي — په الفت ددوی قانع دوی ته راجع دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فیل په دومره لوی وجوددوی منقاددی

انس الفت یولوي سبب دانقیاد دی

اس دده په سورلی ګوره چې مستي کړي

اوښ دده په مخ کښې تیټ شي اوپستي کړي

په الفت سره تابع وحشي حیوان شي

ښه ملکری یوانسان دبل انسان شي

زخمي زړه(١)

زړه يې مه بوله تورکانړی دصحرادی
په لیدودزخمي زړه چې زخمي نشي

ولې وینې درنه څاخي — ای زما زخمي زړګیه!
مرورله تهٔ ول جهانه — ګله من له خپل پردیه
بیا کوم غم درته پېښ شوی — دفلک له بې مهریه
له یارانو نه جدایي — که دښکلوله تهٔ ولګیه

چې بلبل غوندې کړیږې دسروګلوپه چمن کښې
خو شحالیږې نه هېڅکله ددنیا په باغ وبڼ کښې

څه ارماندافسوس لرې ته — ولې شپه او ورځ ځورېږې
راته ووایه څه غوارې — په څه باندې خوشحالیږې
په کوم ښکلی مخ مین یې — که دچاپه غم کړیږې
له اسمانه دې زړه شین دی — که انسان ځنې وېرېږې

چې نه خوب نه دې خنداشته په نفرت ګورې انسان ته
مرورېې له هرچانه په حیرت ګورې اسمان ته

١ :: داشعر ددوهم عمومي جنګ داغیزې دردناك محصول دی چې په ١٣٢١ کښې په کابل مجله کښې خپورشو اوبیا دهغه وخت دډیلي دنن پرون مجله کښې نشرشوددې شعرینمه وروستی برخه په غوره اشعار نومی کتاب کښې راغلی ده او دلته په مکمل صورت واخیستل شو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پیمخونازولو   التفات اووفاغواړي
که دنازنعمت خاوندنه   مروت اوسخاغواړي
یاپیاله له میوډکه   له پیمخي اشناغواړي
یاسازونه سرو دونه   یادمیني دنیا غواړي

دسکوت طلسم مات کړه راته وواېه احوال خپل
له هېچانه مه وېرېږه کړه ښکاره ارزواما ل خپل

ددردمنوپه حا ل ژاړي   که په کونډويتمانو
شپه او ورځ دي په غوروکښي   وي ژړاد مظلومانو
که داهومره ناقرارکړي   په فريادبي نوايانو
هرطرف ناري سوري   دغمجنورنځورانو

بي له غمه نورڅه نشته دشپوورځوپه لمن کښي
خوشحالي هرګوره نشته په هېڅ کوراوهېڅ وطن کښي

ژاړه ژاړه څودي توان دی   وخت دغم او دژړادی
يودبل غوښوته وږی   که آشناکه نا آشنا دی
انسان کله خبردارنن   په روا اوناروا دی
دوست دښمن نه معلوميږي   ورورد وروره مرګ رضادی

محبت له زړونوتللی رحم نشته په جهان کښي
عاطفه اوپېرزوينه نه ده پاتي په انسان کښي
توره شپه توره بلاده   که لوګی دغم داوردی
چي بل شوی په جهان کښي   ددنيا پري سوی کوردی
یاخوتور رنګ دګناه دی   مخ دځمکي پري تک توردی
یادغم توره کېږدی ده   یاجهان تورلکه سکوردی

دجګړواورونه بل دي پکښي سوزي عالمونه
رسيدلی ترآسمانه دهمدغه اور دودونه
محاذونه دجنګ جوړشوه   په هرلوری هره خواکښي
فولادي اسمان جوړکړی   طياروپاس په هواکښي
دګوليو بارانونه   ځکه اوري په دنياکښي
بي له سروينو څه نشته   دشپوورځو په میناکښي
دسروينوعکس پرېووت داسمان په کناروکښي
فسادونه شوه برسېره بحرو برغرو او رغوکښي

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنیانه ده سره لمبه ده　　پکښې سوزي عالمونه
په هرلوری هوره خواکښې　　لګیدلي دي او رونه
دآسمان لمنې سرې دي　　ډک له اوره دي سیندونه
راشئ وګورئ عالمه!　　په دیناکښې دوزخونه

له دي پورته شنه آسمانه سره اورونه راوریږي
ستوري نه دي سورانګاردي چې اسمان کښې لیدل کیږي
دادنیا په حقیقت کښې　　ژرونکی افسانه ده
که په خواشرابخانه وه　　نن دوینو پیمانه ده
سورګلزاربې ډک له اوره　　دبلبلواشیانه ده
په سینګاربې مه غولیږه　　یاقفس یازولانه ده
پتنګانو له باغه بلبلان وایې نغموکښې
مونږ په سره انګارکښې سوزوتاسې سوزئ په لمبوکښې

پتنګان په شمع سوزي　　بلبلان باغ کښې کړیږي
له آسمانه تندر اوري　　لوی قصرونه رانړیږي
له دریاب دزمانې نه　　بوی دوینو پورته کیږي
دمرګې دوږی سترګې　　په هیڅ شانې نه مړیږي
نن له مروخنې ډک شوه دجهان لوی دریابونه
دانسان دمرګ دپاره اجل ایښې دي دامونه
ددنیا مزاج بدل شو　　رحم نشته هیڅ په زړوکښې
یاخوزړونه بخې نشته　　ددې خلقوپه سینوکښې
دمرګی زهر خواره شوه　　دهوا څپوږموکښې
پخوانی تاثیراوس نشته　　نه په خاوره نه اوبوکښې
دشبنم په ځای په ګلو له هوا اوري بمونه
دخپل زړه په وینورنګ شوه نباسته نښکلی مخونه
ددې عصرانسانان اوس　　لیونی لکه لیوان شول
یودبل وینوکښې لامبې　　میخواران اوس خونخواران شول
دریابونوکښې پیدانن　　دفولادونهنګان شول
دخوري مړی دپاره　　پخلا سپي اوفقیران شول
دیوسف په وینو باندې دلیوه منګولې سرې دي
تمدن په لاس ورکړی فولادې تیرې چرې دي
دجګړواوجنګ میدان کښې　　دي د تندر آوازونه
رڼا ورځ پې توره شپه ده　　لیده نشې آسمانونه
دفولادو رسالې دي　　که دسره اورسیلابونه
ځمکه ریږدي له هیبته　　چې پرې ګرځي لوی ټانکونه
نن دځمکې په مخ باندې بل آدم بله حوا ده
دخولوپه ځای دوینو تویول پې مشغولاده

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې پردې اوبې سیرته   عالمونه دجهان شوه
څوک له لورې هلاکېږي   ځینې کونډې یتیمان شوه
هیوادونه نیول کېږي   ولسونه اسیران شوه
ځینې پریوتل له تخته   ځینې ځینې تاجدارا ن شوه

جوړقیامت دی په دنیاکښې خوحساب اوکتاب نشته
بې له غوښودانسان په دې اور بل کباب نشته

هرطرف ته چې نظرکړې   دنفاق اورپکښې بل دی
پلارپه ځوی دی بدګمانه   وروردبل وروره ل ته غل دی
دوه خواره یاران چې ګورې   یوه بل ته اینسی چل دی
دحسداور په هرزړه کښې   ته به وایې چې منقل دی

دامتل مې اورېدلی چې خرپلارکړه خپله چارکړه
ددې وخت داپلارګلوی ده فکروکړه ځان هوښیارکړه

هرسړی مطلب اشناشو   دا دنن ورځې عادت دی
نه ولاړڅوک پخپل عهد   نه خجل په خیانت دی
څوېې لاس برنه وي دوست وي   چې لاس بر شي بل حالت دی
څوک په دروغونه شرمیږي   دا عجیب خوی و خصلت دی

دمطلب دپاره کاندې سل وعدې سل قسمونه
مالیدلی دی په سترګودغه هسې شان عهدونه

بې له زوره په دنیاکښې   بل قانون کله چلیږي
نقشه هره ورځ دځمکې   په قوت او زوربدلیږي
چې قوي اوزورورډې   پخپل حدکله درېږي
یووطن په زوراوجبر   بل وطن سره ګډېږي

ضعیفان شوه پښولاندې زورورځکه اوچت شوه
واړه لوی شوه لوی واړه شوه ټول حیوان ددې حکمت شوه

ښه خبرشه زما وروره   ددې عصرله احواله
بې له زوره په دنیاکښې   زندګي شوله محاله
ضعیفان خلاصېدای نشي   دفریب مکرله جاله
بې له توري خلاصی نشته   ظالمانوله جنجاله

باشرفه ژو ندون کاندې چې له مرګه نه ویریږي
ما ل وسرېې په امان وي چې له خپل سره تیریږي

که آزاد ژوندون دی خوښ وي   تینګ په ننګ ناموس اودین شه
اوراوبوته غورځوه ځان   فولادي اوآهنین شه
ښې تیرې پنجې پیداکړه   لکه بازاوباشاهین شه
نه وایمه چې بلبل شه   یاتوتي غوندې رنګین شه

ځیرپښتون شه دامتل دی ځنګه غرهسې کربوری
کره سرې اوتودې تیرې داتعلیم کړي ژمي اوري

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتونواله نام ونښک دی … ننګیالی اصیل پښتون دی
ځان وژل دننګ دپاره … دپښتون سړی ژوندون دی
سربازي زمونږ هنردی … توریالی موافلاطون دی
فیصله دتېغ په ژبه … دپښتورسم وقانون دی

چې په توره مري شهیدی هغه نه بې پردې کېږي
چې بې تېغه وي مړشوی په تخته بانډې لوڅېږي

توره حق اوحقیقت دی … شریعت پرې رڼا کېږي
توري شپې دولسونو … بې له دې نه سباکېږي
همدغه شرف پې بس دی … چې په توره غزاکېږي
دظالم اوخدای ناترسه … ورنه خوف اوحیاکېږي

توریالیو په حضورکښې سرټیټ کړی افلاطون دی
دتېرې توري په خوله کښې دیوه ملت ژوندون دی

تمام عمر تېره توره … په دیناکښې حکومت کړي
په هغودې تل رحمت وي … چې قایم پرې عدالت کړي
یاویستلی توره لاس کښې … حفاظت دملک ملت کړي
دمظلوم انتقام اخلي … په ظالم قهرومنت کړي

توره ښه ده ډېره ښه ده چې په لاس کښې دانسان وي
هسې نه چې په منګول کښې دلېوه یادشیطان وي

ظالمان په تېره توره … په ناحقه خونریزي کړي
چې بې دین په هاتي سورشي … دکعبې بې حرمتي کړي
دمومن په لاس کښې توره … داسلام نګهباني کړي
حق پرست چې قوت مومي … دخوارانو دلداري کړي

بل دتوري اهل نه دی داوسله دمسلمان ده
وسیله دحق پاللواودنشر دقران ده

په قوت دتېري توري … له کعبې بوتان وتلي
بت شکن مسلمانان هم … سومنات ته رسېدلي
حق پالونکوتوریالیو … خلق حق ته رابللي
دلوی خدای واړه احکام پې … په دنیا باندې منلي

عبادت په توره خدای ته زیات له هرراز عبادت دی
دخپل سرورکول وروره خدای دپاره لوی طاعت دی

ترقي اواعتلاخوک … که دقام اوملت غواړي
په وطن اوپه ولس کښې … که ښه نوم اوعزت غواړي
یادین اودنیا ګټه … یاله خدایه جنت غواړي
تول په توره ګټل کېږي … خوتینګ عزم وهمت غواړي

(c) ketabton.com: The Digital Library

که جنت (۱) دچاپه کاروي توري لاندې پې مکان دی
آب دتورې بل شی نه دی همدغه آب حیوان دی

په دنیاکښې چې تېرشوي تردې وختـه فاتحان دي
سکندرکه ناپلیون دی که مغل اوکه غوریان دي
شاه محمود که احمدشاه دی غزنویان اوکه سوریان دي
له مشرقه ترمغربه چې هرځه جهانګیران دي

ټول د تورې په رڼا کښې خپل مقصد ته رسیدلي
ډېر تختونه ډېر تاجونه توري یو بل ته بښلي

ته ویده وې په ځانګوکښې هېڅ خبرنه وې له ځانه
نه له جنګ جګړوخبروې نه له شرودجهانه
دوست دښمن خپل اوپردي ټول ستانظرکښې و یکسانه
ستاپه سربانديې دپاسه مورکړه توره آوېزانه

په هغه وخت کښې بېې ته لاتېره تېغ لاندې ساتلې
فکروکړه څه دپاره خپلې مورداسې روزلې

که په وهېرې زما وروره! دهمدې ورځې دپاره
پښتنه موردځوی سرته ږدي تل توره جوهرداره
توره ستامال دی پښتونه درته پاتې له خپل پلاره
پښتانه ځوانان خوندداخلي دتېروتورولـه واره

بې دتورې له سپین مخه په بل مخ چې مین نشي
ستا به فرق له خاروی څه وي که قربان په وطن نشي

دوطن په نام وننګ تل سرورکړی هرپښتون دی
له نباغلوپښتنونه مونږ ته پاتې داقانون دی
چې دننګ ناموس دپاره ځان وژلوکښې ژوندون دی
دخوشحال په ترانوکښې مالیدلی دامضمون دی

”مړنې دي چې یادیږي په سندرواوپه ویر“
دهر نشي ورکولی دتېرې توري تاثیر

لکه غرپه هسکه غاړه له آسمان لاندې اوسیږه
که ږلی اوتندراوري له خپل ځایه مه ښوریږه
بې له خدایه بل له هېچا اوله هېڅ شي مه ویریږه
په سخت زړه ددښمن مخ ته ځای په ځای ټینګ ودریږه

(۱)الجنة تحت ظلال السیوف

(c) ketabton.com: The Digital Library

فولادي زړګی اوتوره ده په کارد ژوند دپاره
پښتانه ځوانان خوند داخلي دتېروتورولو واره

واوره! واوره !ا ی پښتونه   دپښتون شاعر شعرونه
داچې اورې څه له مانه   دي دسوی زړه آهونه
نورڅه نشته په دې زړه کښې   واړه دي داستاغمونه
دازخمي زړه ستاله غمه   راشه وګوره پښتونه

دپښتون بیرغ اوچت کړه ترلمنودآسمانه
خوشحال خان ختک خوشحال کړه پخپل قبرکښې له ځانه

پښتونواله که پښتوده   که اسلام اودینداري ده
تقاضادزمانې ده   اوکه پوهه هوښیاري ده
دپښتون عالي فطرت دی   که غیرت ایمانداري ده
ددې تولواې پښتونه   تانه دا امیدواري ده

چې ته بیاکړې غیره واره استقبا ل دتېرشوکت ته
خوقدمه وړاندې واخلې خپل راتلونکې سعادت ته

څه به نه وي لویه خدایه   که تېرشوی دوران راشي
دپښتون باباپه لاس کښې   درست پښتون اوافغان راشي
بیاهماغه شپې او ورځې   دپښتون په جهان راشي
په هماغه زړومینو   بیازمونږه کاروان راشي

دادعاپه خوخوواروخپل زړه په کوه طورکښې
ماپه نیموشپوکښې کړی دپاک خدای په لوړحضورکښې

په هرزړه کښې بیل بیل قسم   امیدونه اواسرې دي
څوک دښکلوښومخونو   امیدواردننداري دي
دچاما ل اودولت خوښ دی   په دنیاېې سترګې سرې دي
چادبل مقصددپاره   سنجولی څه چارې دي

له هغوزړونوځاریږه چې پکښې لوړه آرزووي
څه چې ښه ورته ښکاریږي پخپل قام دده پیرزووي

ښه خبرېه دغه رازښه   ای زما دسترګوتوره
چې یوازې په دنیاکښې   ژوندون نه کیږي هرګوره
هرپیغام چې یوغوړاوري   بل ته هم رسیږي وروره
دیوازې ځان سوداته   وباسه دزړه له کوره

ته یې ناست هغې بیړی کښې چې پکښې افغان پښتون دی
ستاسو هرڅه سره ګډدي که مرګی اوکه ژوندون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته اونورپښتانه واړه   په يوه ژبه ګړيږئ
په يوه نامه هرکله   اوپه هرځای کښې يادېږئ
ديوه پښتون په ښه نوم   سرترسره ته نول نازېږئ
ددښمن اودوست نظرکښې   لکه يووجودښکارېږئ

چې پردوله يوښکارئ همدغه مودی يو والی
نوک اوری کله بېلېږي نشته تاسوکښې بېلوالی

غم مويوښادي يوه ده   په رکوکښې يوه وينه
زه اوته ديومخ سترګي   خلق موبولی ښی اوکينه
دواړه يوشاني غړيږو   مرو د يووجود په مرينه
اختلاف دنظرنشته   چې موجب دبېلتون شينه

سپين اوتوردېوي سترګي کله يوله بل بېلېږي
په بېل رنګ کله دوه ورونه يوله بله پردي کېږي

راشئ !ای پښتنوورونو   يوله بله به ځاربږو
دپښتون دژوندپاره   به هريوله سرتېرږو
خوشحالي به مويوه وي   په يوه غم به ګرېږو
په نامه دپښتنوالي   به مونږ واړه قربانېږو

يوه ورځ به داسې راشي چې پښتون واړه راټول شي
لر اوبرپښتانه واړه يوکوراو کهول شي

دازخمي زړګی به روغ شي   دغليم زره به زخمي شي
دا ارمان به زره ووزي   له غمونه به خالي شي
د الفت خوواړه اشعاربه   پښتنوپه خوله جاري شي
پښتني دنيابه جوړه   کورپه کوربه خوشحالي شي

خوک چې زړه لري هرګوره پکښې هيله اواسره ده
دا آرزوله ډېره وخته تردي وخته راسره ده

دشاعرنظر

زه بې پېژنم شاعردی بل خوک نه دی

چې دالوی جهان وروکی ورته ښکاري

د وربښمواو زربفتو بنايسته توکی

دناداان په تن زروکی ورته ښکاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

طوفاني درياب ګڼې دمظلوم اوښکې

ددنيا بحرډنډوکی ورته ښکاري

چې خپل نفس نشي وژلی که سل وژني

نا توانه وېرنډونکی ورته ښکاري

ددنيا فاني عيشونه نعمتونه

دسپي مخکښې پروت هډوکی ورته ښکاري

څه ګورم

ګورم جهان کښې څوک کعبه ځينې بوتان جوړوي

غلطه پوهه له سرې څڼې شيطان جوړوي

دسړوکاردی چې دخپل وطن کارونه کړي جوړ

جونه اوپېغلې سينګارونه کوي ځان جوړوي

تهذيب ضروردی نظافت اوښه لباس دی په کار

فېشن چې زيات شي له ځلموبازينګران جوړوي

دودانی اميدله هرچانه کېدلی نشي

له خاوروګټوښه کورونه معماران جوړوي

چې انساني رڼا پيداشي په مغزوکښې دچا

هغه کوښښ کړي په عالم کښې انسانان جوړوي

ډېرتفاوت شته په انسان کښې دمعناپه لحاظ

واړه مشغول دي ځينې ځان ځينې جهان جوړوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غریب ماشوم

دغریب کاله ماشوم دی هرهلک یوځل وهلی

نازېږي هېڅ نه دی لیدلی په ژړاکورته راغلی

چا اخیستی غېږکښې نه دی له سپېروخاورونه کله

کوروکلي کښې بې قدره خوار وزاردی اوسېدلی

ګلالی ځیرک هلک دی کړي خوږې خوږې خبرې

خودخان ملک ځوی نه دی چې په خلکووي منلی

بې له خپل پلاره بل هېڅوک ورته نه ګوري په مینه

دغریب سړی اولاددی چالانه دی پېژندلی

التفات ورته هېڅ نشته ددې ځای لکه چې نه وي

لاره نلري مجلس ته لري ناست دی هلته غلی

په مکتب کښې لیده نشي مدرسې ته بې پرېږدي نه

لاتراوسه معلم ته یاملاته نه دی تللی

رئیسانو حاکمانو ورته هېڅ نه دی کتلی

دلویانو مجلسوته کله هېڅ نه دی ورغلی

په زړه خواره جامه کښې دلته هلته غلی ګرځي

کبرجن هواته ګوري چې بې هېڅ نه دی لیدلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوشاعرورته په مینه محبت هرکله ګوري
دبل چاپرې نظرنشته ورته نه ګوري ښاغلی
زه یې نوم درته اوس ښیم ته ښه فکرپکښې وکړه
دلته فکرهمدغسې له نظره دی لوېدلی

خوارحسن

په زړوجاموکښې ماولیده حوره
دبدرنګې مېرمن لاس لاندې مزدوره
په ښایست کښې لکه میاشت وه نوراني
په ښه خوی کښې پرښته وه آسماني
په نسب وه له هرچانه معتبره
په حسب باندې مېرمنونه بهتره
نه پوهېږم تقاضاوه دآسمان دا
اوکه خوی یاطبیعت و د انسان دا
چې داهسې شان بشره ښایسته له لمره
غورځولی زمانې وه له نظره
دیوسف دغلامۍ یوښه نظیرو
په رښتیاچې دهمدغه خوب تعبیرو
راته ویلې یې دحال په ژبه باندې
غریبي په سړی هسې چارې کاندې
قیمت نلري ښایست دمزدورانو
نه ښه خوی لره څوک ګوري دخوارانو
خدای راکړی ښه صورت ښکلی سیرت دی
خودخوارحسن لره قدرلږ قیمت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په زړوجاموکښې خوک نه لیدل کېږي
حقیقت زاړه لباس کښې رټل کېږي

ډېرزماپه خېرنبایسته ښکلي ښاغلي
مدام وینځي دپردوکالي ناولي

بل شی نه دی عاجزي اوغریبي ده
چې په بد نظرکتلی هرسړي ده

هنرونه پټوي دانسانانو
خاوري مښي په مخ باندي دخوارانو

ښه اشخاص زاړه لباس کښې وي بې قدره
بدسړی په ښه لباس شي عالیقدره

ډېرښه خلق په دنیاکښې خواروزارشته
بډایانوکښې ډېرخلق بدکردارشته

پام کوه ! په سپین سپېځلومه غولېږه
بې پرواله خاکسارانو مه تېرېږه

په جنډوکښې ښه ښه خلق مالیدلي
دخوارانو په جاموکښې وي ښاغلي

چینجی اوس دوربښموپه قباکښې
پټ مخ ګرځي ریاکار سپینه رداکښې

دیوسف خیروجاموکښې څه ګناه ده
ښه لباس کښې چې ګناه کړي زلېخاده

راځئ! خېري کړو دابښې جامې رنګینې
پکښې وکړوروخېري ډېري ننګینې

همدردي

ژاړي په غمونوکښې خواخوږی له هرچاسره

سل پتنګان سوزي دیوې شمع ژړا سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ډک زړګی له اوښکوګرځي وربځي په آسمان کښې بيا

څه ژړاملګري ده دژوندیوې برېښناسره

ټول باغ ژړېدلی ځکه اوښکي دي ډګل په مخ

ډېرلکه لا له داغلی زړونه شته صحراسره

نه ښايي انسان ته چې دبل په غم غمجن نشي

لويه بدبختي ده که څوک نه ژاړي له چاسره

داسې بې غمي دي خدای په هېڅ کورکښې پيدانکړي

يوکورکښې چې ويروي اوبل خاندي له لیلاسره

حسن اونظر

دړانده بډای په کورکښې ښايسته ښکلی لیلاوه

دنظرخاوند څوک نه و، بېهوده بې تجلا وه

ډیوه بله وه دحسن مګرعشق ورسره نه و

بې پتنګه سوزېدله شمع ځکه په ژړاوه

دسپين مخ اودسروشونډوتوروزلفوتوروسترګو

څه قيمت اوقدرنه و، زړه کښې مينه ددنياوه

دښايست نوی بهارو، دګلزارجوش اوځواني وه

بينايي د ذوق هېڅ نه وه په بل ډول مشغولاوه

دګل لورته کتل نه و، بهارخوشې تېرېدلو

دمېووانتظار ډېرو دمادي ګټې سوداوه

دښکلا مېرمن خپه وه، دجما ل څه قدرنه و

بصيرت ته وه محتاجه په نظرپسې شيداوه

ما ل دولت له حده تېرو،واک يې خپل وهرڅه ډېرو

مګردادتش کتلو اوشعورپه تمناوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم وفن هنراوشعربينا ذوق اوشعورغواړي

که په نيمه څوک پوهيږي دليلی دغه معناوه

دمعناروح تل خپه وي دړندوناپوهوکورکښې

عرفاني نهضت مه غواړه! جامعه که نابيناوه

بلهای

يو يې لوی بولي هغه بل ورته وړوکی وايي

خېټه يې لويه اوککره يې وړه ده ډېره

غله يې ډېره مال يې ډېردی هرڅه ډېرورکره

مزدوران وږي دي يوه بې بې مړه ده ډېره

کوټه تووده ده تشناب تووددی تنورتودوي مدام

هرڅه تاوده دي دګدابرخه سړه ده ډېره

دده له کوره هغه وخت خيروخيرات راوزي

چې تناره کښې څڅېدلی تري پيره ده ډېره

کوريې دی نوی کالي نوي دي موټرنوی دی

فکرېې زوړدی خيال يې زوړ ارزو زړه ده ډېره

په يوه سوی مړی خدای نه جنتونه غواړي

له ده سره د آخرت سوداوره ده ډېره

(c) ketabton.com: The Digital Library

ماشوم

چې نوی ګل دپسرلی ددې دنیا ومه زه
چې پاک له هرراز خیانت اوله ګناه ومه زه
زړه ته نزدې دخپلې مورغېږکښې مې ځای درلوده

دسترګوتور دزړګی سردخپل بابا ومه زه
جاروقربان به مې سل ځله په یوآن اوربده
لایق دمینې هغه وخت کښې دهرچاومه زه
دپېغلوجونولونګین سره مې لوبې کړلې
لاس به مې اچاوه ګرېوان ته بې پرواومه زه
خپل اوپردی به په نظر دمحبت لیدلم
په حقیقت کښې دتمام کلی لیلاومه زه
په ډېروسترګوکښې مې مینه دخپل ځان لیدله
په زړه کښې ګران دډېروخلقوپه رښتیاومه زه
رموزدمینې راته موریه یونظروښوده
له ګړېدلومخکښې پوه په دې معناومه زه
چابه چې ډېرپخپلې غېږکښې اخیستم په مینه
په تش لیدو به یې خوشحال اوپه خنداومه زه
که لږ نظرزما دهغه وخت ژوندون ته وکړئ
دموریه غېږکښې محبت سره اشناومه زه
که هرڅه هېرکړم عشق اومینه هېرولی نشم
سترګولیدلی محبت له زړه ویستلی نشم

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

چاچي اېښي داشين خال ستاپه جبين دی

زما زړه هم دهغه له لاسه شين دی

ستا اېل کښي پي سل زړونه دي پيلی

چاجوړکړی ستا دغاړي لونګين دی

جوړه شوی پي دلمرله پلوشونه

ستادعشق پرحرارت مي دايقين دی

سورسالودي سره لمبه ده نه پوهيږم

که زما دزړه په سروونو رنګين دی

دجمال پرښتي ته چي جوړولي

ورليږلی چاسلام چا آفرين دی

معجزه ته دقدرت اودخلقت يي

په رښتيا چي خدای احسن الخالقين دی

خدای دي ساته په امان له بدوسترګو

دادعا دپرښتوزمونږ آمين دی

دنازميرمني

وروردي خواري اومزدوري کوي له پلاره سره

تاپه مستۍ کښي اېل وشکاوه له ياره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

موردې مېچنې ګرزوي خوردې منګي ږکوي

ته سورپېزوان غواړې دسروزروله هاره سره

ده غريبي خواره خواري کورکښې څه نه دي پاتې

مه کوه لوبې له درهم اوله دیناره سره

دلته دښځو په سرخاورې دي دنازمېرمنې

تايارانه ده اچولی دنیا داره سره

خبره نه يې ستاپه خويندوميندوڅه تېرېږي

ستاسروکاردی تمام عمرله سېنګاره سره

زمونږ له حاله ځان خبرکړه په مونږ زړه وسېزه

دتن جامې سوزي زمونږ ستاله سېګاره سره

عيش وعشرت دومره ډېرپرېږده دوطن مېرمنې

مينه پيداکړه دخپل کورله کسب وکاره سره

يوزړه په لاس کښې ونيسه نورزړونه مه ځوروه

مناسب نه دی داخويونه له دلداره سره

په سراوما ل چې دوطن خدمت ته نه وي تيار

مه ګوره هېڅ دهغوخلقو له ريباره سره

ورسره مه خانده!چې خاندي په خوارانوباندې

دنازخنداکړه دوطن له خدمتکاره سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ليلى پسې ځم

مکېره په ماهسې ګمان چې په دنيا پسې ځم

له خانقانه رابهرشوم په ليلاپسې ځم

چې دآشناقدرکوي هغه جانان لټوم

نه يم هغه چې به هرځاى ته په هرچاپسې ځم

لوى اووارېه نه پېژنم يم دماشوم په مثا ل

څوک چې کړي مينه راسره هغه لالا پسې ځم

سرته دبام يمه روان دلوېدو ډارنه لرم

نه راستنيږم دسپوږمۍ سپينې رڼا پسې ځم

زړه مې هلک دى دپردۍ باغچې ګلونه غواړي

ددنيا غل مې مه ګڼه دګلوغلاپسې ځم

چرګورى نه يم چې دانه پسې له کوره اوزم

لکه بلبل دګل په لورى په بوراپسې ځم

له فرعونانوځنې تښتم دمولاپه طرف

دغرونوسرته دحق نوراوتجلاپسې ځم

څومره به ښه وى

چې په سپين مخ دې زلفې خورې وي

سترګې دې تورې شوندې دې سرې وي

زه يم اوته يې نازونخرې وي

څومره به ښه وي، څومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې زه حیا کړم او ته شوخي کړې

زه جرئت نکړم خوته مستي کړې

شې مهربانه اودلداري کړې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې مې حیاشي لږ غونډي لري

زه درنږدې شم ته واېې لرې

درته شروع کړم دعشق سندرې

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې ستا په غاړه وي امېلونه

زه دې وربل کښې ږدمه ګلونه

ته راته واېې دزړه حالونه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې درته وایم په ماېې ګرانه

له ټول عالمه له درست جهانه

ته واېې نه یم دومره ارزانه

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

چې شم بېخوده اوهرڅه وایم

ډېره دې زیاته له حده ستایم

ته راته واېې چې زه خوستا یم

خومره به ښه وي، خومره به ښه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خه یم

زه بل څوک نه یمه اولاددغریبانویمه

سکنی وروردعاجزانو د خوارانو یمه

یمه له خاورونه پیداخورمه له خاوروپیدا

دلاس نیالګی ددې غریبودهقانانویمه

ماته آغاماته بادارماته صاحب مه وایه

ډیروېریدلی له نامه دصاحبانویمه

چې ورته بل نیسي اوبه نوریې بې آبه غواړم

وینوته تږی زه دداسې بادارانویمه

دبل زحمت کښې چې خپل ځانته راحتونه غواړي

دسردښمن ددې بې رحمه ظالمانویمه

زما په زړه کښې دبل چامحبت مه لټوئ

زه دخوارانو دډیوله پتنګانویمه

چې شپه او ورځ په خوارغریب خپل خدمتونه کوي
ددوی خادم نه یم خادم دخادمانویمه

زما ګناه

نه مې دچاما ل خوړلی نه مې څوک وژلې دي

نه مې چاته ورک شه یاګم شو! کله ویلې دي

نوره ګناه نلرم په دې ګناه مې مه نیسه

زړه کښې مې چې پټ ظالم ته بدغوندې کتلې دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت داعتراف دی ګناه خپله درته وایمه

نه یمه منکرپه مظلومانومې ژړلي دي

داګناه دسترګوکه دزړه ده نه پوهېږمه

بدمې چې لیدلی خدایږوبدمې هم ګڼلي دي

نه ومه خبرپرده مې لږغوندې چې جګه کړه

نه دي دویلوهغه څه چې مالیدلي دي

زه یې په لیدلواو ویلوګناهګارشومه

نوربې په کولواوعمل باندې ښاغلي دي

نه یمه خاین په خیانت دنوروپوه یمه

پوهه که ګناه وي خلق ټول اوس پوهېدلي دي

داچې دېرکاره درته ولاړدي ټیټ سرونه هم

ستا مخکښې چې سم نشوه سم کله چلېدلي دي

هیڅ امیدترې مکړه که څوک ځان دتاغلام ګڼي

ماغلامانه ذهنیتونه پېژندلي دي

لوړمقام ته رسي چې بوټونه پاکوي دبل

ډېرپه دغه شغل ریاست ته رسېدلي دي

زما خوب

وربل یې ماپه خوب کښې پریشان لیدلی دی

ستابخت خومې رقیبه دغه شان لیدلی دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګلو هارپه غاړه محبوباشوه راحضوره
بلبله دا وطن مې ګلستان ليدلى دى
کارغان به پکښې نه وي بلبلان به پکښې وي
باغونه به سمسوروي ماباغبان ليدلى دى
داتوره شپه به خداى کاندى په مونږ باندې سبا
سپين مخ مې چې سباغوندې روښان ليدلى دى
تعبيرپې کړى ما، په ظالمانوبه چپه شي
چپه کاکل مې خوب کښې دجانان ليدلى دى
مهاربه دې په پوزه شي دسروزروخاونده
په سروشونډوډپاسه مې پيزوان ليدلى دى
زه پټې سترګې نه يمه په هرڅه اوس پوهيږم
په خلاصوسترګوباندې ماجهان ليدلى دى
عمل چې وي ازاد اوانتقادپکښې بندې وي
ماهلته دظلمونوسخت طوفان ليدلى دى
له دامه که دې خلاص کړم په قفس کښې دې ايسارکړم
صياده! ماخوخورنګه زندان ليدلى دى
که هرپورانه وزنې خيال اوفکرمې مه وزنه
په دې کښې مې وطن ته لوى تاوان ليدلى دى

انسان

زه جسم نه يمه ماروح ددې جهان وګڼه
تيټ مې مه بوله بام دخوني مې آسمان وګڼه
دخاوروګټوپه تخت ناست يم په هواکښې ګرځم
ټول حيوانات مې دي تابع ماسليمان وګڼه
تياره کښې نه يم په آسمان کښې مې ډيوه بليږي
دآسمان واړه ملايک مې شاګردان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داتول نقشونه دجهان اومختلف رنګونه
زما په ذوق او ارادې پسې روان وګڼه

په کایناتوباندې زه هرقسم لوبې کوم
بحروفضامې دېوې منډې میدان وګڼه

شکایت نکړم له آسمانه خه ګیله نلرم
زما له لاسه دفلک خیرې ګرېوان وګڼه

سره له دومره اقتداره چې قدرت راکړی
په نری تارکښې مې دزلفوآوېزان وګڼه

دښکلومینه مې په عقل وفکرلوبې کوي
چې ستا وربل شي پرېشان ماپرېشان وګڼه

دعشق پنجونه نه خلاصیږم دلښکروپه زور
دایازمینه کښې اسیرشهنشاهان وګڼه

دلیلی یواشارات بس دی دعاقل دپاره
دعشق سوداکښې لیونې ډېرهوښیاران وګڼه

دعشق اومینې په حرم کښې زه لوی شوی یمه
خوک چې بې مینې ژوندکوي هغه حیوان وګڼه

چې دجما ل ډېوه شوه بله پتنګان شوه پیدا
لومړی پتنګ ددغې شمع ته انسان وګڼه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څه جوړشوه؟

زمادآه له حرارته دوزخونه جوړشوه
له تورلوګی نه يې داپورته آسمانونه جوړشوه

اوښکې له سترګو اوخوټلې زماله وچولي نه
چې توېې شوې دخدای په لارکښې جنتونه جوړشوه

چې سرمی تېت کړخپل ګرېوان ته دمعناپه لټون
له يوه څاځکی راته لوی لوی دريابونه جوړشوه

لکه غواص چې شوم غوټه دمعرفت په قلزم
هري قطري نه بې حسابه ګوهرونه جوړشوه

دزړګي سترګې مې کړې خلاصې دجانان په لورې
شعوربيناشو ذوق پيداشو اوشعرونه جوړشوه

چې آبادی ته مې کړه مخه ټول جهان شوګلزار
له سپېروخاوروښايسته ښکلي ښارونه جوړشوه

سره او سپين ما چې په نظرد محبت وليدل
ښکلوته هاراوپادشاهانوته تاجونه جوړشوه

مونږ کړه له خاورونه راوپورته زر په خاوروکښې و
زرو دپاره ولې مونږ څخه مريونه جوړشوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

له خپله لاسه بتان جوړکړم بندګي يې کوم
باطل خدايان راته دوهم له مضمونه جوړشوه
نه وم خبرچې څه کوم دڅه مقصددپاره
رانه په لوبوکښې اتوم څخه بمونه جوړشوه

عدالت

فرق دحق اودباطلولوى حکمت دى
ددماغ اوزړه همدغه عبادت دى
چې صادق اوخاين بېل کړي يوله بله
اوس په کار مونږته همدومره بصيرت دى
بې له علمه بې له عدله بې له رحمه
په چابانـدې رواکله حکومت دى
که مې څوک په لښته ووهي ظالم دى
که قانون مې غوځوي سرعدالت دى
ديوه شخص نوکري خوغلامي ده
لوى عزت دخپل وطن اوقام خدمت دى
چې خپل ځان ګڼي خادم دخادمانو
په دې رازښه پوهيدلى نن“ الفت“ دى

دوه ماموران

زمونږ په محله کښې یو دوه کوره ماموران دي

تنخواه اوپه رتبه کښې څه فرق نلري یوشان دي

خوراک دیوه هره شپه نرۍ وریجې چرګان دي

د ورځې کبابونه سالنونه نورشیان دي

دبل مامورپه کورکښې ماشومان ګورم چې ژاړي

پخ کړی پې پیتې وي دوی شوروا له موره غواړي

سل رنګه نعمتونه دهغه کورکښې پخیږي

میوې لمدې اووچې پکښې هروخت پیداکیږي

دښارمامورین واړه دهغه کورکښې عذریږي

دښې ډوډۍ صفت پې مجلسونوکښې تل کیږي

سهار پې په کاله کښې پراټې شودې هګۍ وي

په هره ورځ پیروی شیرچایونه په چرګۍ وي

دابل مامورکره کله سابه کله شوروا وي

په میاشت کښې دي یو دوه ځله نرۍ وریجې رواوي

مدام دپوروړو، ورسره غم وسوداوي

یوه تنخوا تربلې نه رسیږي حال پې داوي

هغه خنګه ماموردی ددې بل ولې داحال دی

دغورخاوندانونه زما دارنګه سوال دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کار اولیاقت کښې دی هغه ځنې بهتردی

هغه په پیسوباندې په هرځای کښې معتبردی

پخپلو سوغاتوپه لویوخلقو زورور دی

رشوت په رشوتونو هضموي داېې هنردی

کارغه دې خوري مرداري هریوواېي چې بلبل دی

دپوهې صفتونه ېې کوو مګرجاهل دی

دخپل آمرپه مخکښې نه پوهېږم څه پرې کېږي

سم نشي درېدلی ډېرکرېږي اوتېتېږي

سرټیټ غاړه کږه شي لاس سینې نه نه بېلېږي

اوضاع اوحرکات ېې ټیټ اوپست رامعلومېږي

زمونږ په ماموړینو کښې دارنګه ماموران شته

په دغوصفتونومدیران اوحاکمان شته

راځئ هغه ماموراوداماموره جلاکړو

دایوهرځای کښې وستایو د ابل هرځای رسواکړو

دښوبدوتمیزوکړو دحق جذبه پیداکړو

لایق اونالایق وپېژنووطن رڼا کړو

ترڅوبه پټووسترګې په دغسې کسانو

قلم پسې راواخلئ دوطن وېښوځلمیانو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق جذبه

دحق جذبه ده چې په ځوی دپلاربوتان ماتوي

یوه سړي باندې طلسم دجهان ماتوي

دسکندرله سده تینګ دی یوپه سله تقلید

دارازسدونه خاوندان دتینګ ایمان ماتوي

دخوف اوطمع محبت اوعداوت قیدونه

که هرچامات کړه هغه مکردشیطان ماتوي

دافلاطون په حکمت نه کېږي دحق پالنه

لښکر دظلم ومعصیت ابن عمران ماتوي

په عقل نشي لوی کارونه په جذباتوکیږي

بدنظامونه دجنون اوعشق طوفان ماتوي

دپلارنیکه په قدم مه ځه حقیقت پسې ځه!

هغه دودپرېږده چې حکمونه دقرآن ماتوي

خپلوپردونه مجردشه لحاظونه مه کړه
دحق ورمېږمراعاتونه دانسان ماتوي

خاورې اوګردونه

(۱)

که ښندېږي کله جامې خپلې له خاورو

ته پوهېږې؟ چې ګردونوکښې دلارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

راځي هسې يومبلمه له كوم هېواده

چې پې خپل كالي ښندلى په څووارو

(۲)

له كوم لوری راروان يوجهانګردو

مخ اوښت باندې پې پروت دلارې ګردو

ماوې څه دې وليدل په دې جهان كښې

ويلې دومره شومه پوه چې جهان ګردو

(۳)

له دې خاوروشوه پيداډېرعالمونه

چې آبادې كړه لوى كلې لوى ښارونه

يوڅوورځې پې دژوندسندرې ووې

بېرته خاورې شوه اوچت پې شوه ګردونه

(۴)

كلى وران و خو باقي پې لا آثارو

يومرغه په دېوا ل ناست داپې ګفتارو

دغه زوړدېوا ل چې ګورئ په يووخت كښې

جوړونكى دكورنوپوخ معمارو

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵)

لکه بوی چې له ګلشنه راجداشي
یابخارله دریابونوپه هواشي
یوه ورځ به هم زمونږ له خاورو دوړو
یوګرد پورته له صحرانه ددنیا شي

فرداوملت

(۱)

په زرګونوکلوژونودکړي ملتونه
په قرنو قرنو حملي وي ولسونه
د افرادو دعروج هسې مثال دی
لکه وي چې دریابو نوکښې موجونه

(۲)

په اسلام کښې فردتابع دجمعیت دی
دملت اجماع قانون دشریعت دی
پس دخدای اودرسول له امرونهی
دښوبدومعیارفکردملت دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

علم اوپوهه

(۱)

بصیرت اوعلم نشته په کتاب کښې

که خه نه وي دمغزوپه پېچ وتاب کښې

علم او پوهه بل شی نه دی بینایي ده

خوشې ناست یې پټې سترګې په محراب کښې

(۲)

پوهه ټوله راوتلی له مغزوده

هسې نه چې په دې ډېروکتابوده

په نظرکښې که دقت صحیح سنجش وي

علم زیږنده ددغسې کتوده

سړیتوب

دتوتیانو له وینه دامعلومېږي

چې خبروباندې خوک نه سړی کېږي

سړی نه دی چې یې کاردسړو نه وي

په خبروکه هرڅومره ښه پوهېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

همدردي

پتنګ نه دی په ډیوه چې ستي نشي
بلبل نه دی چې په ګل فریادي نشي
زړه یې مه بوله تورکانی دصحرادی
په لیدو د زخمي زړه چې زخمي نشي

سیاست

سیاست دمطلب سرته رسول دی
په تدبیراوفکربانديې کارکول دی
خپلو ټولو کوښښو خپلو نقشو نه
مستقیمه نتیجه نه اخیستل دی

بې قدري

لکه ګل دبیابان هسې لویږم
څوک مې نه ویني په سترګوچې څه کیږم
دښایست قدرمې هیچاسره نشته
دانسان وتش نظرته هوسیږم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ديمرکراسي

پرستش ديوه تن بت پرستي ده

دمسلک پيروي لويه ازادي ده

په کوم ځای کښې چې يوفکرکړي کارونه

هلته خوشې مهمل لفظ ديموکراسې ده

دروح اطمينان

هغه ځای کښې وي دژوند واړه خوندونه

چې څوک نه وينې څه زجربې قانونه

اطمينان دروح اوفکرهلته بويه

چې اصول اوقوانين کوي کارونه

صبر

(۱)

ځينې وايې صبرغم کښې نه ژړل دي

داولادپه مړينه ږيره نه شکول دي

که صحيح معنايې غواړې زما جانه

په سختيوکښې دخپل ځان نه بايلل دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

صابرنه دی که زحمت نه خوک ویریږي
یا هرشي ته لکه وورکی هوسیږي
بې صبري ده چې بېځایه خوشحالی کړی
یاخوک زیات له ضرورته په قاریږي

ددنیا قانون

یوه ورځې سحرووي په خنداکښې
داقانون مدام جاري دی په دنیاکښې
چې ضعیف دزورورخواکښې ورکیږي
لکه ورکه چې سپوږمی شوه دلمرخواکښې

یوسف اوزلیخا

ته یوسف نفسي ارزو دې زلیخاده
ستاپه برخه غلامي ددې لیلا ده
که خپل ځان دې ورنه خلاص کړپادشاهي ده
که یې خوښې ته ځان وسپارې ګناه ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

فکر او مینه

مینه تل اوسي دزړولاندي کوروکښي
فکروي ددماغونوبنګلوکښي
په لوړکورکښي که څه عقل فکر غواړي
محبت مه لټوه لوړوقصروکښي

آشنايي

له غموسره مي هومره آشنايي شوه
چي بي اوس راته مشکله جدايي شوه
له ترخوزره نه صبرېږي چي عادت شي
دښمن هم سړی ته خورشي چي ياري شوه

فکر او کار

(۱)

چي له لري سړی کاندي سنجشونه
کارته نه رانزدي کېږي کړي فکرونه
له دي فکراوسنجش نه پيداکېږي
دماغونوکښي سودازروکښي غمونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲)

بې له فکرچې څوک کارکړي خوشې زيارکړي

چې بې کاره کړي فکرونه ځان به خوارکړي

چې عمل اوفکريوله بله بېل شي

عمل خوارشي فکر ورکه سمه لارکړي

بې خبري

(۱)

په ګودرپېغلومنګي خپل ډکول

يومنګی دډکېدووخت کښې ويل

تري نه يواوبه ځکوخونه پوهېږو

چې څه رازبه وي دتېږی اوبه ځکل

(۲)

په رښتيا چې څوک منګی غوندې ډکېږي

ورو ترولوه احواله څه خبرېږي

په کندوانوڅوک پوره نه شي اچولی

که په لوړه دخوارانو نه پوهېږي

علت اوسبب

هسې وايي سوی سوی پتنګان

چې مونږ پېژنوسيزونکی دخپل ځان

مونږله شمع، شمع اورله تيلی واخيست

(c) ketabton.com: The Digital Library

تیلی واخیست اورله لاسه دانسان

دهقانه

(۱)

ستا دلاس ګل ته بلبله خوشحالېږي
ستاله باغه دبهارورمه تاوېږي
ښایسته جوني ږدي ستاګلان وربل کښي
بوراګان دي په ګلونو تېرېږي

(۲)

ګوره پري نږدي داځمکه هسي شاړه
دنیاده ستا دغوايي په ښکرولاړه
نن ملاتېته کړه خپل کارته غفلت مکړه
بیا پخپل چمن کښي ګرځه هسکه غاړه

شعر

چي په جهان کښي نوراني روښانه لمرپیداشو
فکر او ذوق سره یوځای شوه ښه نظرپیداشو
ښایست پي وليده دعشق پکښي اثرپیداشو
له دغو ټولونه بیاشعراو هنرپیداشو

مات کودړی

(۱)

دګودرپه غاړه پروت و مات کودړی

ويلی زه وم روغ منګی کلال جوړکړی

دلته لوبوکښې زه مات يوه ځلمی کړم

يوې پېغلې په اوړوومه راوړی

(۲)

دجهان هره ذره کښې عشق عيان دی

مات کودړی سره هم دعشق داستان دی

ډېرمين په دې کودردي يوځای شوي

ډېرمنګي دلته مات شوي لنډبيان دی

خوشحالي

کوروکلي کښې سکوت اوقراري وه

چې کتل مې په کوخوکښې خوشحالي وه

يوناخاپه راپيداکوم ليونی شو

ماشومان ورته راغونډشوه خوشحالي وه

تور او سپين

که مې سرشي دهاتي له پښولاندې

که له پاسه مې راغورځوي دلاندې

تورته سپين نشم ويلی سپين ته تورزه

(c) ketabton.com: The Digital Library

دااميــــدي ثـــوک لـــه مانـــه هـــيخ نـــه کانـــدی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شعراو حکمت

(۱)

پـه رڼـا کښـې دلمرخـومره لـوی حکمت دی
ژوندپاره ډېرضرورداحرارت دی
مګرګوره دآسمان سپینې سپوږمۍ کښې
خاوند ایښی دجمال شعري کیفیت دی

(۲)

پـه رڼاکښې که دلمرژوندګوهرشته
دسپوږمۍ رڼا کښې بل کیف واثرشته
پـه جهان کښې دي ضروردواړه څیزه
ځکه دلته شپه او ورځ شام وسحرشته

سپین او تور دیوان

(۱)

چې څه کړی په جهان کښې سلیمان دی
مالیدلی په قدرت کښې دانسان دي
پـه رښتیا که ته څه کارورځنې واخلې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپي او ورځې هغه سپين اوتوردېوان دي

(۲)

ځه چې غوښتی سليمان دسبا ښارنه
ته يې مومې دسبا ورځې له کارنه
دبلقيس تخت به دسترګو رپ کښې راوړی
دا اميدکېږي دشپو ورځوله زيارنه

حقيقت

(۱)

کبان وايي ژوندپيدادی له دريابه
سمندروايي چې دی داورله تابه
لټوي يې دهوامرغان هواکښې
حقيقت ورک دی ددهرله کتابه

(۲)

بلبل وايي د ګل رنګ دی دستايلو
نسيم وايي خوشبويي بويه دورلو
فيصله درنګ وبوی شوله مشکله
سرګردانه کړ نسيم شوردبلبلو

(۳)

ځينې وايي غوټۍ خاندي هوسېږي
زره تنګی نه نجات مومي چې غوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځينـــــــې نـــــــوروايي لـــــــه ډېـــــرې زړه تنګـــــــی نـــــــه
زړه يـــــې چـــــوي اوګريـــــوان يـــــې څيـــــری کېـــــږي

ثواب

دبـــــــــــــــــډای ثـــــــــــــواب دوړی مـــــــــــــــــړول دی
دفقيرثـــــــــــواب روژې خـــــــــــــدای تـــــــــــه نيـــــــــــول دی
غـــــــازي وژنـــــــــي بـــــــــل ســـــــــړی ثـــــــــواب دپـــــــاره
دشـــــــــهيدثواب خپـــــــــل ځـــــــــان پـــــــــه بـــــــــل وژل دی

دشاعرشعار

پـــــه سرکښـــــــي فکـــــــردوطن پـــــه زړه کښـــــي مينـــــه ديـــــار
دزوراوظلـــــــــــــم لـــــــــــوی دښـــــــــــمن دازادی طرفـــــــــــدار
پـــــــــه حـــــــــق ويلومـــــــــاتوي بـــــــــت اوطلســـــــــم دډار
شـــــاعر دپـــــــاره مناســـــــب دی همدغســـــــې شـــــــعار

(c) ketabton.com: The Digital Library

دالفت پيژند ګلوي او ژوند پېښې

ګل پا چاالفت په ۱۲۸۸ هجري ش ۱۹۰۹ ع کښې دلغمان د عزيز خان په کڅ کښې زېږېدلی دی.
پلار يې ميرسيد پاچا اونيکه يې سيد فقير پاچا دی.
په ۱۳۱۴ کښې د انيس په اداره کښې کاتب شو.
په ۱۳۱۵ کښې د انجمن ادبي غړی.
په ۱۳۱۶ کښې د انجمن ادبي له غړيتوب سره د زيری د جريدې چلوونکی هم و.
په ۱۳۱۸ کښې د پښتو ټولنې د صحافت د مدير مرستيال.
په ۱۳۱۹ کښې د پښتو ټولنې د لغاتو او قواعدو د څانګې مدير.
په ۱۳۲۰ کښې د اصلاح د ورځپاڼې مشاور او بيا د پښتو ټولنې عمومي مبصر او د کابل مجلې چلوونکی.
په ۱۳۲۵ کښې د اتحاد مشرقي (ننګرهار) د جريدې مدير.
په ۱۳۲۷ کښې په ننګر هار کښې د قبايلو عمومي مدير.
په ۱۳۲۸ کښې د جلال آباد د خلقو له خوا د ملي شورى په (۷) مه دوره کښې وکيل شو او په ملي شورى کښې د دوهم معاون په حيث وټاکل شو.
په ۱۳۳۱ کښې د لغمان د قرغيو خلقو د شورى اتمې دورې ته وکيل وټاکه.
په ۱۳۳۴ کښې د جلال اباد له خوا د لويې جرګې وکيل وټاکل شو.
په ۱۳۳۵ کښې په لومړی رتبه د پښتو ټولنې رئيس مقررشو او د پوهنى دوزارت د عالي شورى په غړيتوب ومنل شو.
همدارنګه د حقوقو دپوهنځی او د ادبياتو د پوهنځی د پښتو استادي هم ورپه غاړه شوه.
په ۱۳۳۸ کښې د افغان او شوروي د دوستۍ ټولنې رئيس هم شو.
د ۱۳۳۰ د جوزا له مياشتی د ۱۳۳۲ د عقرب تر آخره د اولس د ملي جريدې د امتياز خاوند هم و، چه د ليکوالۍ ډېر زيات کار د ده په غاړه و او د فارسی اوپښتو مضامينو په ليکلو اوتهيه کولوکښې ئې درنه برخه درلوده چه ډېرې زياتې مقالې يې په دې جريده کښې په مستعارو نومو اوبې نومه يا د اداری په نامه نشر شوې.

د ده چاپ شوی لوی او واړه کتابونه دادي:

۱- دپسرلی نغمه.
۲- بله ډيوه.
۳- لغوي څېړنه.
۴- پښتو سندرې.
۵-عالي افکار.
۶- څه ليکل يا ليک پوهه.
۷- ادبي بحثونه.
۸- پښتوکلی پنځم جلد اول ټوک.
۹- پښتو کلی پنځم جلد دوهم ټوک.
۱۰- د آزادی پيغام.
۱۱- غوره اشعار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- لوړخيالونه او ژور فکرونه.

۱۳- منطق.

۱۴- غوره نثرونه.

۱۵- املاء او انشاء.

۱۶- ليکوالی (املاء او انشاء) دوهمه طبع چه له پخوا نه پکښې ډېر زياتوالی راغلی دی.

۱۷- نو سبک او نوی ادب.

۱۸- د زړه وينا.

هغه کتابونه يې چه تر اوسه نه دي چاپ شوي.

۱- نوی څرک (دپښتو لغاتو مقايسه له نورو ژبوسره).

۲- څه ګورم او څه اورم؟

۳- اجتماعي نظريات.

۴- ښه لمسون.

۵- د ټولنې علم (ترجمه).

۶- د موفقيت لار (ترجمه).

نورو هيوادو ته رسمي سفرونه:

۱- د ۱۳۳۲ د حمل په ۳ مه د يوه هيئت په مشرۍ پېښور ته تګ د رحمن بابا د قبر جوړولوپه غرض.

۲- د ۱۳۳۲ د ثور په ۲۸ مه د يوه کلتوري هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د کلتور د وزارت په بلنه.

۳- د ۱۳۳۲ د اسد په ۲۹ مه د يوه هيئت په غړيتوب مونشن ته تګ د مستشرقينو په ۲۴ مه کانګرس کښې د شمول په غرض.

۴- د ۱۳۳۷ د ميزان په ۳ مه تاشکند ته د يوه هيئت په غړيتوب د اسيائي او افريقائي ليکوالو په کنفرانسونوکښې د ګډون په غرض.

۵- ۱۳۳۹ د ثورپه ۸ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروي ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

۶- ۱۳۳۹ د اسدپه ۱۵مه د يوه هيئت په مشرۍ مسکو ته تګ دمستشرقينو په ۲۵ مه کانګرس کښې د ګډون په غرض.

۷- د ۱۳۴۰ د ثور په ۹ مه د يوه هيئت په مشرۍ اتحاد شوروی ته تګ د دوستۍ ټولنې په بلنه.

په دغو سفرونوکښې يې دا ځايونه ليدلی دی.

مسکو- لينګراد- سوچی- باکو- دوشنبه- تاشکند- کيف- ولګا ګراد- تفليس- سمرقند- مونش- تهران- پېښور.

په دې سفر ونوکښې يې په رسمي دعوتونوکښې ډېرې وينا وې کړی اوکنفرانسونه يې ورکړيدی.

پای

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه وینا

دالفت اشعار

www.ulfat.de

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library